

Mapping the Intellectual Structure of Four Decades of Research on Interventions for Anger, Aggression, and Bullying: A Bibliometric Analysis of Structures, Emerging Trends, Research Gaps, and Key Players

Shahrooz Nemati^{1*}

Afshin hamdipour²

Ali Abolhasani Joband³

 1- Professor, Department of Educational Sciences, University of Tabriz, Tabriz, Iran. (Corresponding Author)

 2- Associate Professor, Department of knowledge and information science, University of Tabriz, Tabriz, Iran. E-mail: hamdipour@tabrizu.ac.ir

 3- Ph.D. Candidate, Department of Educational Sciences, University of Tabriz, Tabriz, Iran. E-mail: ali.abolhasani@tabrizu.ac.ir

E-mail: sh.nemati@tabrizu.ac.ir

Abstract

Purpose: Aggressive behavior, which includes a wide range of intentional actions—whether physical, verbal, or psychological—constitutes a significant public health and social issue with far-reaching individual and societal implications. Anger, aggression, and bullying not only harm victims but also affect the well-being of aggressors and the broader community. In recent decades, researchers have increasingly focused on designing and assessing preventive and therapeutic interventions aimed at addressing the root causes and consequences of these behaviors. This study presents a comprehensive bibliometric analysis to map the global scientific landscape of interventions targeting anger, aggression, and bullying, identifying key contributors, publication trends, thematic clusters, and the research impact over time.

Methodology: This study is categorized as applied research. Documentary research was employed as the method, and the data were analyzed using bibliometric techniques. On March 28, 2025, data were retrieved from the Web of Science Core Collection. The search was limited to peer-reviewed articles and reviews published between January 1, 1984, and March 28, 2025, yielding 15653 unique records. The extracted data were saved in 31 plain-text files (each containing 500 records) and one additional file containing 153 records. After merging these files, the data were imported into Microsoft Excel, VOSviewer, and HistCite for analysis.

Findings: Scholarly output on interventions targeting anger, aggression, and bullying has grown steadily from 1984 to March 2025. A total of 148 countries contributed to this literature. The United States emerged as the leading contributor with 8323 articles (53.2%), followed by the United Kingdom (1046; 6.7%) and Canada (861; 5.5%), collectively accounting for over 65% of the total publications. The United States and South Africa had the highest Relative Specialization Index (RSI) values (0.55 and 0.59, respectively). As for scientific impact, Sweden (1.67), France (1.59), and Belgium (1.57) led

in mean normalized citation scores. At the journal level, the *Journal of Substance Abuse Treatment* was the most productive (364 articles; 3.2%) and the most cited (13998 citations). Among institutions, the University of California, Los Angeles (UCLA) was the most prolific, the University of Washington the most cited, and Columbia University the most central in terms of co-authorship networks. The most frequently cited source in the field was Cohen's *Statistical Power Analysis for the Behavioral Sciences* (2013), with 350 citations. This was followed by Mittal and Walker's (2011) letter to the editor, *Dyskinesias, tics, and psychosis: Issues for the next Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders* (323 citations), and Straus et al.'s (1996) article, *The Revised Conflict Tactics Scales (CTS2): Development and Preliminary Psychometric Data* (295 citations). The country co-authorship network formed seven clusters, with the strongest collaborations observed between the United States and Canada (187 joint publications), the United States and the United Kingdom (138), the United States and South Africa (82), the United Kingdom and Australia (79), and the United States and Australia (77). The co-authorship network formed eight thematic clusters. Elizabeth Miller emerged as the most prolific author, while Banyard ranked highest in both centrality and citation impact. Co-Occurrence analysis revealed five key thematic areas: (1) Clinical management of substance use and addiction-related aggression (2) Integrated violence prevention and adolescent abuse intervention programs (3) Anger and violence management in healthcare and organizational settings (4) Psychosocial and rehabilitative approaches to domestic violence and intimate partner abuse, and (5) Child abuse support systems and family harm interventions.

Conclusion: This bibliometric analysis highlights the enduring global interest in evidence-based interventions addressing anger, aggression, and bullying. If current publication trends continue, the total number of articles in this field is expected to double by 2035 compared to 2019. The findings underscore the pressing need for early-stage educational, psychological, and social interventions, particularly targeting school, family, and community environments, to prevent the escalation of aggressive behavior. In severe cases, targeted therapeutic responses can alleviate violence and psychological harm. Furthermore, behavioral and integrative treatment models, along with anger-management strategies and environmental stress reduction, show promise in rehabilitating individuals predisposed to hostility. The rising incidence of both traditional and cyberbullying among adolescents particularly demands the development of tailored interventions that are age-appropriate. To ensure a sustainable impact, multi-layered support systems—psychological, social, and legal—are recommended for both victims and perpetrators. This study serves as a foundational reference for researchers and policymakers looking to identify key literature, influential entities, and emerging areas within the interdisciplinary study of aggression and its mitigation.

Keywords: Anger management, Aggression, Bullying, Preventive interventions, Bibliometric analysis, Relative specialization index (RSI)

Receive: ../../....
 Acceptance:
 ../../....

تحلیل ساختار دانش چهار دهه پژوهش در زمینه مداخلات خشم، پرخاشگری و قلدری: تحلیل کتاب سنجی ساختارها، روندهای نوظهور، شکاف های پژوهشی و بازیگران کلیدی

۱. استاد، گروه علوم تربیتی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران. (نویسنده مسئول)

۲. دانشیار علم اطلاعات و دانش شناسی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران.

hamdipour@tabrizu.ac.ir

۳. دانشجوی دکتری، گروه علوم تربیتی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران.

E-mail: ali.abolhasani@tabrizu.ac.ir

E-mail: sh.nemati@tabrizu.ac.ir

شهرز نعتی^{۱*}

افشین حمیدی پور^۲

علی ابوالحسنی جوبند^۳

چکیده

هدف: مقاله حاضر با هدف تحلیل کتاب سنجی انتشارات مرتبط با مداخلات پیشگیرانه و درمانی در کنترل خشم، پرخاشگری و قلدری انجام شد.

روش شناسی: روش پژوهش مطالعه اسنادی مبتنی بر تحلیل کتاب سنجی بود. داده ها از پایگاه اطلاعات وب آوساینس از ابتدای ۱۹۸۴ تا ۲۸ مارس ۲۰۲۵ گردآوری شد و ۱۵۶۵۳ مقاله به عنوان جامعه آماری انتخاب گردید. داده ها با بهره گیری از نرم افزارهای Excel، VOSviewer و HistCite تحلیل شد.

یافته ها: روند انتشار مقالات مرتبط با مداخلات پیشگیرانه و درمانی خشم و پرخاشگری از ابتدای سال ۱۹۸۴ تا مارس ۲۰۲۵ با روند افزایشی همراه بوده است. ایالات متحده آمریکا با ۸۳۲۳ مقاله، مولدترین کشور درجهان به شمار می آید و پس از آفریقای جنوبی بیشترین شاخص تخصص نسبی ($RSI=0.55$) را دارا است. از نظر میانگین استناد نرمال شده، سوئد (۱،۶۷)، فرانسه (۱،۵۹) و بلژیک (۱،۵۷) تأثیرگذارترین کشورها شناخته شدند. همچنین، یافته ها نشان داد بیشترین میزان همکاری نویسندگان بین بنیارد و ادواردز (۲۳ همکاری) و بیشترین همکاری کشورها بین ایالات متحده و کانادا (۱۸۷ همکاری) بوده است. بیشترین هم رخدادی واژگان با ۵۰۷ مورد، بین دو جفت اصطلاح «خشونت علیه شریک عاطفی» و «خشونت خانگی» مشاهده شد.

نتیجه گیری: نتایج تحلیل حاضر نشان دهنده استمرار مطالعات علمی بر مداخلات پیشگیرانه و درمانی در قلمرو خشم، پرخاشگری و قلدری است. پیش بینی می شود اگر فراوانی انتشار مقالات با روند جاری ادامه یابد فراوانی تجمعی مقالات این حوزه موضوعی در ۱۰ سال آینده یعنی ۲۰۳۵ بیش از دو برابر آن در سال ۲۰۱۹ خواهد شد. براساس یافته های به دست آمده، طراحی و اجرای مداخلات آموزشی و تقویت مهارت های مقابله ای در سه سطح مدرسه، خانواده و جامعه برای پیشگیری از رفتارهای پرخاشگرانه و قلدری ضروری است. در شرایط بحران، مداخلات روان شناختی، آموزشی و اجتماعی هدفمند می تواند از تشدید خشم و پرخاشگری جلوگیری کند. این مطالعه همچنین روند فزاینده پژوهش های قلدری، آزار و اذیت و قلدری سایبری را میان نوجوانان مورد شناسایی قرار داد و بر ضرورت طراحی مداخلات ویژه در این زمینه تأکید کرد.

کلیدواژه ها: کنترل خشم، پرخاشگری، قلدری، مداخلات پیشگیرانه، کتاب سنجی، شاخص تخصص نسبی

دریافت: ۰۰۰/۰۰/۰۰

پذیرش: ۰۰۰/۰۰/۰۰

مقدمه و بیان مسئله

قلدری، پرخاشگری و خشم رفتارهایی با شیوع قابل توجه و پیامدهای بلندمدت بر سلامت روان، عملکرد تحصیلی و سازگاری اجتماعی هستند. پرخاشگری به طور کلی به هر عمل عمدی گفته می‌شود که هدف آن آسیب‌رساندن جسمی، کلامی یا روانی به دیگری است و قلدری نوعی رفتار پرخاشگرانه تکرارشونده است که مبتنی بر عدم تعادل قدرت بوده و لزوماً با همه اشکال خشونت یکسان نیست. نمونه‌های آن شامل تحقیر، طرد، شایعه‌پراکنی، سرقت وسایل، تهدید و محروم‌سازی از فعالیت‌هاست (Farrington & Ttofi, 2009; Siddiqui et al., 2025). قلدری می‌تواند اشکال فیزیکی، کلامی و روانی داشته باشد و در محیط‌های مدرسه، محل کار و فضای مجازی مشاهده می‌شود، به‌ویژه قلدری در مدرسه به عنوان یک فرآیند اجتماعی آسیب‌زا با تکرر و دوام مشخص شناخته می‌شود (Arnout et al., 2020; McBrayer et al., 2025; O'Higgins Norman, 2024; Barros, 2024; Lin & Shih, 2024). قرار گرفتن در معرض قلدری در دوران نوجوانی با افزایش خطر ابتلا به اختلالات روانی، سوء مصرف مواد و رفتارهای خودآسیب‌زن همراه است و زمانی که با تجربه سوء استفاده دوران کودکی توأم شود، بار قابل توجهی را به بار جهانی اختلال‌های روانی می‌افزاید (Lin et al., 2022; Xiong et al., 2025; Han et al., 2025; Nickerson, 2019; Huang, 2023). گزارش‌ها و یافته‌های برخی پژوهش‌ها نشان می‌دهند که قلدری پدیده‌ای فراگیر است. برای مثال تقریباً یک‌سوم کودکان در سطح جهان در دوره‌های زمانی معین، تجربه قلدری را گزارش کرده‌اند و قلدری سنتی و سایبری هر یک مقادیر قابل توجهی از جوانان را درگیر می‌کنند (Attawell, 2018; Xiong et al., 2025; Dailey & Roche, 2025). بررسی و پاسخ‌گویی به این پدیده مستلزم رویکردهایی مبتنی بر روان‌زخمی و توجه دقیق به عوامل اجتماعی-فرهنگی مانند نژاد، جنسیت و جایگاه اقتصادی-اجتماعی و نیز توسعه نظام‌های حمایتی فراگیر فراتر از محیط مدرسه است (Dailey & Roche, 2025).

علی‌رغم پژوهش‌های گسترده‌ای که در حوزه مداخلات پیشگیرانه و درمانی برای کنترل خشم، پرخاشگری و قلدری انجام شده است (Lin et al., 2022; Xiong et al., 2025; Han et al., 2025; Nickerson, 2019; Huang, 2023)، هنوز تصویری نظام‌مند و کمی از ساختار مفهومی، روندهای انتشار، خوشه‌های موضوعی و شکاف‌های پژوهشی وجود ندارد.

از این‌رو یک تحلیل کتاب‌سنجی برای روشن شدن وضعیت انتشارات و آگاهی از روش‌های پیشگیرانه و درمانی در حوزه‌های مورد بررسی ضروری است. تحلیل کتاب‌سنجی می‌تواند روندهای تحقیقات علمی را به صورت کیفی و کمی ارزیابی کند (Sun et al., 2023) و به محققان کمک کند نه تنها تا به سرعت نقاط داغ و روندهای توسعه در زمینه‌های تحقیقاتی خاص را درک کنند، بلکه توزیع کشورها، نویسندگان و مجلات را در زمینه‌های تحقیقاتی ارزیابی می‌کند تا مطالعات آینده براساس آنها توسعه داده شود (Ma et al., 2020). مطالعات کتاب‌سنجی از طریق تحلیل‌های شبکه، از جمله شناسایی شبکه‌های هم‌نویسندگی و الگوهای همکاری علمی، بررسی هم‌استنادی، تحلیل هم‌رخدادی واژگان و ترسیم نقشه‌های علمی، توانایی شناسایی بازیگران اثرگذار و خلأهای پژوهشی را فراهم می‌آورند (Bragg et al., 2023).

(Sun et al., 2023; Danesh & Mardani-Nejad, 2021; رحیمی و همکاران، ۱۴۰۴). در حوزه مداخلات پیشگیرانه و درمانی مرتبط با خشم، پرخاشگری و قلدری، چنین تحلیل‌هایی می‌تواند موجب آشکار شدن موضوعات نوظهور و مداخلات مؤثر شوند. برای مثال، تحلیل کتاب‌سنجی در زمینه پرخاشگری و خشم نشان داده است که کانون‌های پژوهشی و جریان‌های موضوعی می‌توانند مبنای طراحی برنامه‌های درمانی جدید قرار گیرند (Sun et al., 2023). مطالعات مشابه در حوزه قلدری و قلدری سایبری نیز ساختار مفهومی و مسیرهای تحقیق آینده را برای برنامه‌های پیشگیرانه مدرسه‌ای و اجتماعی مشخص کرده‌اند (Bansal et al., 2024; Cretu & Morandau, 2022). علاوه بر این، پیوند دادن نتایج کتاب‌سنجی با پایگاه‌های بازتاب سیاستی مانند Overton نشان داده است که می‌توان مسیر انتقال دانش علمی به اسناد سیاستی را ردیابی کرد. چنین تحلیلی می‌تواند نشان دهد کدام مطالعات یا موضوعات پژوهشی بیشترین نفوذ را بر تصمیم‌سازان داشته‌اند و در نتیجه مبنایی برای اولویت‌گذاری پژوهشی و طراحی یا بازنگری در برنامه‌های مداخله‌ای را فراهم می‌آورد (Dorta-González et al., 2024; Szomszor & Adie, 2022). براساس این چشم‌انداز، مقاله حاضر با استفاده از شاخص‌های کتاب‌سنجی تلاش می‌کند تا چشم‌اندازی نظام‌مند از انتشارات مربوط به قلمرو موضوعی ارائه دهد، روند انتشارات، مدارک تاثیرگذار، الگوهای استنادی و هم‌رخدادی واژگان را تحلیل کند، شکاف‌های پژوهشی را نشان دهد و راهبردهای عملی بهبود مداخلات پیشگیرانه و درمانی در کنترل خشم، پرخاشگری و قلدری را برجسته نماید و از این طریق اطلاعات ارزشمندی در اختیار پژوهشگران و سیاست‌گذاران پژوهش و فناوری قرار گیرد. بنابراین پژوهش حاضر در پی پاسخ به این پرسش اساسی است که تحلیل کتاب‌سنجی چه تصویری از وضعیت انتشارات علمی درباره مداخلات پیشگیرانه و درمانی برای کنترل خشم، پرخاشگری و قلدری ارائه می‌کند؟

پرسش‌های پژوهش

- ۱- روند رشد انتشارات حوزه مداخلات خشم، پرخاشگری و قلدری چگونه است؟
- ۲- کشورها و سازمان‌های پیش‌تاز در حوزه مداخلات خشم، پرخاشگری و قلدری از لحاظ شاخص‌های استنادی کدامند؟
- ۳- مجلات هسته حوزه مداخلات خشم، پرخاشگری و قلدری کدامند و شاخص‌های استنادی آن‌ها چگونه است؟
- ۴- منابع مورد استناد تاثیرگذار حوزه مداخلات خشم، پرخاشگری و قلدری کدامند؟
- ۵- شبکه همکاری نویسندگان و کشورهای فعال در حوزه مداخلات خشم، پرخاشگری و قلدری کدامند؟
- ۶- شبکه هم‌رخدادی واژگان حوزه مداخلات خشم، پرخاشگری و قلدری کدامند؟

چارچوب نظری

خشم یک تجربه هیجانی رایج در زندگی روزمره است (Kashdan et al., 2016) و هنگامی بروز می‌کند که افراد احساس کنند هدف‌شان به واسطه رفتار دیگران تهدید شده و تغییر وضعیت ممکن است. خشم در بسیاری از شرایط، عملکردی مانند انگیزه دفاع یا رویارویی دارد (Tamir et al., 2008)، با این حال، هنگامی که شدت یا تکرار آن بالا باشد، با افزایش خطر بروز رفتارهای پرخاشگرانه و انواع آسیب‌های بین‌فردی مواجه خواهد شد (Parrott, 2001). نتایج پژوهش‌ها نشان می‌دهند که خشم مزمن یا کنترل‌نشده ممکن است با پیامدهایی مانند قلدری سستی و

سایبری (Jiang et al., 2025; Lee et al., 2020)، خشونت خانگی (Li et al., 2025)، بدرفتاری در دوران کودکی (Gélinas et al., 2025)، رانندگی پرخطر شگرانه (Stephens et al., 2025) و سایر رفتارهای ضد اجتماعی همبستگی داشته باشد.

قلدری نوعی خشونت عمدی و طولانی مدت است که در آن یک فرد یا گروه با داشتن برتری‌هایی (جسمی، روانی یا اجتماعی) به طور مکرر رفتارهایی مانند آزار جسمی، روانی، اقتصادی یا جنسی را علیه دیگری انجام می‌دهند. این رفتارها گاه با بهره‌گیری از ابزارهای فنی دنبال می‌شوند و اهدافی مانند ترساندن، تنبیه، تحقیر یا وادار کردن به اعتراف را دنبال می‌کنند. قلدری پیامدهای منفی اجتماعی، مادی، اخلاقی، فیزیولوژیک و روانی بر جای می‌گذارد و سلامت و زندگی افراد را تهدید می‌کند. در دو دهه اخیر این پدیده به عنوان یک موضوع بین‌المللی اجتماعی-روانشناختی و آموزشی مطرح شده و شامل مسائل پیچیده‌ای در حوزه‌های اجتماعی، روان‌شناختی، جرم‌شناسی و حقوقی است؛ برخی آن را نوعی نسخه کوچک شده از عمل تروریستی توصیف می‌کنند. آمار نگران‌کننده قلدری باعث ایجاد دغدغه برای والدین، معلمان، فعالان حقوق بشر، روان‌شناسان و سیاست‌گذاران آموزشی شده است (Levchenko, 2021).

پرخاشگری نیز هر رفتار هدفمندی است که با نیت آسیب‌رساندن به دیگران انجام می‌شود. پرخاشگری می‌تواند کلامی، فیزیکی یا نمادین باشد. مدل پرخاشگری عمومی، که ریشه در نظریه یادگیری اجتماعی دارد، نشان می‌دهد که تجربیات موقعیتی، مانند مورد قلدری قرار گرفتن، می‌تواند از طریق فرآیندهای شناختی و عاطفی بر پرخاشگری تأثیر بگذارد (Anderson & Bushman, 2002). قربانیان قلدری سستی ممکن است پس از مشاهده نحوه برخورد با خود، رفتارهای پرخاشگرانه را در پیش بگیرند و به طور بالقوه از قلدری به عنوان یک پاسخ ناسازگارانه به درگیری استفاده کنند (DeWall et al., 2011). در حالی که نتایج تحقیقات ارتباط روشنی بین مورد قلدری سستی قرار گرفتن و ارتکاب قلدری در مراحل بعدی شناسایی کرده‌اند (Camacho et al., 2023)، شواهد نشان می‌دهد که چنین قربانیانی ممکن است تمایل بیشتری به انجام قلدری سایبری به عنوان یک عمل تلافی‌جویانه داشته باشند (Chu et al., 2018). نظریه یادگیری اجتماعی و دیدگاه‌های شناختی-رفتاری روی سازوکارهای یادگیری از طریق مشاهده و تقویت و نیز الگوهای شناختی مؤثر بر پرخاشگری تأکید دارند. بنابراین آموزش مهارت‌های تنظیم هیجان، همدلی و مهارت‌های اجتماعی (یادگیری اجتماعی-هیجانی) و مداخلات مبتنی بر رفتاردرمانی شناختی برای تغییر الگوهای رفتاری و شناختی حیاتی است (Kim et al., 2024). شواهد در علوم اعصاب نشان می‌دهد تمرین‌هایی مانند ذهن‌آگاهی می‌تواند ظرفیت خودتنظیمی و پردازش هیجانی را تقویت کند و به کاهش خشم و واکنش‌های تهاجمی کمک نماید (Carden et al., 2021; Garro et al., 2023). از منظر سلامت عمومی و جرم‌شناسی، رویکردهای مبتنی بر شواهد که شامل برنامه‌ریزی سلسله‌مراتبی پیشگیری و مداخلات جامعه‌محور هستند، برای کاهش مخاطرات جمعی و شکل‌دهی سیاست‌های سازمانی با اهمیت تلقی می‌شوند (Drabick & Baugh, 2010; Jiang et al., 2024;). (Murphy, 2014; Olson & Simon, 2014; Snyder & Sickmund, 2006).

پیشینه پژوهش

با توجه به بررسی‌های انجام شده، تاکنون پژوهشی که پدیده‌هایی همچون خشم، پرخاشگری و قلدری را به همراه مداخلات پیشگیرانه و درمانی، به صورت تحلیلی و با رویکرد کتاب‌سنجی مورد مطالعه قرار داده باشد، مشاهده نشد. با این حال، در برخی مطالعات، پدیده قلدری و موضوعات مرتبط با آن با بهره‌گیری از روش مرور نظام‌مند و تحلیل کتاب‌سنجی بررسی شده است که در ادامه، به مهم‌ترین یافته‌های این پژوهش‌ها اشاره می‌شود.

حمدی و همکاران (۱۴۰۳) با مرور نظام‌مند ۲۶۶ مدرک علمی از پایگاه‌های وب‌آوساینس و اسکاپوس، روند رو به رشد پژوهش‌ها درباره قلدری دانشگاهی را از ۲۰۰۸ به بعد شناسایی کرده و سه خوشه موضوعی اصلی را معرفی کردند. بر اساس نتایج به دست آمده، ایالات متحده آمریکا از نظر توسعه ادبیات در میان کشورها پیش‌تاز بوده و در میان نویسندگان، کمپبل (Campbell) به عنوان تأثیرگذارترین پژوهشگر شناخته شد. نقطه قوت این پژوهش شناسایی خوشه‌های موضوعی بود، هرچند دامنه آن به پدیده قلدری دانشگاهی اختصاص داشت.

مصطفوی و همکاران (۱۴۰۰) الگوهای هم‌نویسندگی و روندهای موضوعی در روان‌شناسی را در پایگاه اطلاعاتی وب‌آوساینس طی سال‌های ۱۹۷۰ تا ۲۰۱۹ بررسی کردند. نتایج تحلیل شبکه اجتماعی مفاهیم واژگان نشان داد بیشترین شاخص مرکزیت مطالعات پنج دانشگاه شهر تهران در ارتباط با رضایت از زندگی زناشویی، روان‌شناسی سلامت، یادگیری و حافظه، اختلالات روان‌پزشکی و کودک‌آزاری است. در این پژوهش فقط به الگوهای هم‌نویسندگی و روندهای موضوعی توجه شده و سایر تحلیل‌های استنادی مورد توجه قرار نگرفته است.

در حوزه ورزش، پرابوو و همکاران (Prabowo et al., 2022) با تحلیل ۱۸۸۳ مدرک نشان دادند که قلدری و آزار در ورزش از ۲۰۱۵ رشد چشمگیری یافته است. کلیدواژه‌های داغ شامل «ورزش»، «نژادپرستی»، «نژاد»، «آزار جنسی» و «جنسیت» بودند و دانشگاه تورنتو به عنوان پربازده‌ترین مؤسسه معرفی شد. نقطه قوت این مطالعه در پوشش وسیع داده‌ها و تحلیل کلیدواژه‌هاست، اما در ارائه تحلیل‌های مقایسه‌ای بین رشته‌های ورزشی ضعیف عمل کرده است.

ایشاک و همکاران (Ishak et al., 2023) روندهای جهانی قلدری در مدارس را با تحلیل کتاب‌سنجی بررسی کردند. این پژوهش با بررسی ۶۳۴ مدرک منتشر شده بین سال‌های ۱۹۹۶ تا اوت ۲۰۲۲ در پایگاه اطلاعات اسکاپوس انجام شد. تحلیل مدارک نشان داد ایالات متحده، بریتانیا و چین پربازده‌ترین کشورها و اسمیت (Smith, P.K.) از انگلستان و اسپلیج (Espelage, D.L.) از ایالات متحده از جمله فعال‌ترین و تأثیرگذارترین نویسندگان بودند. دو مجله Journal of School Violence و International Journal of Bullying Prevention فعال‌ترین نشریات و Journal of Adolescent Health و Aggressive Behavior پراستنادترین مجلات بودند. کلیدواژه‌های نوظهور مانند سلامت روان، پرخاشگری همسالان، ارتکاب زورگویی و خودکنترلی شناسایی شدند. با این حال، تحلیل آن از نظر بررسی تغییرات مفهومی قلدری در طول زمان محدود بوده و بیشتر بر روندهای جهانی قلدری در مدارس تمرکز داشته است.

در زمینه زورگویی سایبری، دنچه-زامورانو و همکاران (Denche-Zamorano et al., 2023) رشد نمایی تعداد انتشارات و نقش پژوهشگران برجسته را در وب‌آوساینس نشان دادند. مجله *Computers in Human Behaviour* بیشترین مقالات را منتشر کرده بود و پژوهشگرانی از کشورهای ایالات متحده و اسپانیا برجسته بودند. سون و همکاران (Sun et al., 2023) نیز در پژوهشی کتاب‌سنجی به تحلیل ۳۱۱۴ پژوهش خشم و پرخاشگری از ۲۰۱۲ تا ۲۰۲۲ در پایگاه اطلاعاتی وب‌آوساینس پرداختند. نتایج افزایش مستمر انتشارات را نشان داد، ۱۰۶ کشور با پیشتازی ایالات متحده و ۳۸۱ دانشگاه با پیشتازی دانشگاه پنسیلوانیا مشارکت مهمی داشتند. مجله *Aggressive Behavior* بیشترین سهم انتشار و PLOS ONE پراستنادترین مجله بود. همچنین نتایج آنها نشان داد که پژوهش‌های حوزه‌های خشم و پرخاشگری در حال شکوفایی است. رفتارهای خشم و پرخاشگری، عوامل خطر، مکانیسم‌های عصبی، شخصیت و نوجوانی در ده سال گذشته مورد توجه ویژه قرار گرفته‌اند. علاوه بر این، قربانی شدن، ویژگی‌های روان‌پریشی و ارتکاب جرم، روندهای نوظهور پژوهش‌های خشم و پرخاشگری شناسایی شدند. هر دو مطالعه دنچه-زامورانو و همکاران (Denche-Zamorano et al., 2023) و سون و همکاران (Sun et al., 2023) از نظر پوشش زمانی و تحلیلی جامعیت داشتند، اما کمتر به هم‌پوشانی و تعامل پدیده‌های خشم، پرخاشگری و زورگویی سایبری با سایر اشکال قلدری پرداخته بودند.

بولوت و ییلدریم (Bulut & Yildirim, 2024) با تمرکز بر پرخاشگری در روان‌پزشکی و پرستاری روان‌پزشکی، تفاوت رویکردهای دو حوزه را برجسته کردند. یافته‌های آنها نشان داد ۳,۳۷ درصد مطالعات در پرستاری روان‌پزشکی (عمدتاً از استرالیا) و مابقی در روان‌پزشکی (عمدتاً از ایالات متحده) انجام شده است. مطالعات روان‌پزشکی بر علل، انواع و روابط با اختلالات روانی متمرکز بود، در حالی که مطالعات پرستاری روان‌پزشکی بر نگرش‌های پرخاشگرانه، ارزیابی ریسک و مدیریت پرخاشگری تأکید داشتند. این پژوهش، با تمرکز بر پرخاشگری در روان‌پزشکی و پرستاری روان‌پزشکی، تفاوت رویکردهای دو حوزه را برجسته کرد. این پژوهش یکی از معدود تلاش‌ها برای مقایسه بین‌رشته‌ای در زمینه پرخاشگری بود، هرچند تنها به پرخاشگری در رشته روان‌پزشکی اختصاص داشت.

فرناندز هرریاس و همکاران (Fernández Herrerías et al., 2024) نیز با تحلیل پرخاشگری سایبری و قربانی‌سازی در نوجوانان، روند زمانی و موضوعات پررنگی مانند خودکشی را در پایگاه اطلاعاتی وب‌آوساینس شناسایی کردند. نتایج آنها نشان داد اصطلاحات پرخاشگری سایبری و قربانی‌سازی سایبری از سال ۲۰۰۶ مطرح و تا ۲۰۲۱ روند متفاوتی طی کرده‌اند. روان‌شناسی حوزه غالب و کشورهای توسعه‌یافته محور اغلب مطالعات بوده است. این یافته‌ها اهمیت ارتباط میان خشونت آنلاین و سلامت روان را در بین نوجوانان نشان می‌دهد، اما مطالعه فاقد تحلیل مداخلات درمانی است.

در نهایت، وانگ و همکاران (Wang et al., 2025) قلدری دانشجویان پرستاری را با تحلیل ۱۵۲ مدرک مرتبط با روش کتاب‌سنجی و با استفاده از داده‌های پایگاه اطلاعات وب‌آوساینس بررسی کردند. یافته‌ها از روند رو به رشد انتشار مقالات حکایت داشت. ایالات متحده از نظر تولیدات پژوهشی سرآمد بود و در بین نویسندگان برکس « Birks

M. «بیشترین تعداد مقالات و استنادها را به خود اختصاص داده است. مجله Nurse Education Today برترین نشریه این حوزه معرفی شد و واژگان نوظهور شامل «سلامت»، «آزار» و «قصد قلدری» به عنوان نقاط کانونی آینده معرفی شدند. این مطالعه با تمرکز بر یک گروه حرفه‌ای خاص، شکاف موجود در توجه به گروه‌های دانشجویی را تا حدی پوشش داده، اما تعمیم‌پذیری آن به سایر رشته‌ها نیازمند بررسی بیشتر است.

بررسی مطالعات کتاب‌سنجی نشان می‌دهد پژوهش پیرامون پرخاشگری و قلدری از دهه ۱۹۹۰ رشد چشمگیری داشته است و ایالات متحده، انگلستان، چین و استرالیا از نظر کمیت پیدایش‌ها هستند. پژوهش‌ها عمدتاً در رشته‌های روان‌پزشکی، روان‌شناسی، پرستاری، علوم تربیتی و علوم ورزشی انجام شده است و موضوعاتی مانند خشونت، پرخاشگری، خودکشی، قلدری (از جمله سایبری) و سلامت روان نقشی محوری داشته‌اند. با این حال، کمبود پژوهش‌های منسجم بر مداخلات پیشگیرانه و درمانی برای کنترل خشم، پرخاشگری و قلدری به عنوان یک خلأ پژوهشی مهم شناسایی شده است. بر این اساس، هدف از این پژوهش، تحلیل کتاب‌سنجی پژوهش‌های مربوط به مداخلات پیشگیرانه و درمانی در کنترل خشم، پرخاشگری و قلدری است.

روش‌شناسی پژوهش

این پژوهش در دسته پژوهش‌های کاربردی قرار دارد. روش پژوهش مطالعه اسنادی است و از رویکرد کتاب‌سنجی برای تحلیل داده‌ها استفاده شده است. داده‌ها به پایگاه اطلاعات وب آوساینس و نمایه‌های Science Citation Index Expanded (SCI-EXPANDED)، Social Sciences Citation Index (SSCI) و Arts & Humanities Citation Index (A&HCI) محدود بود. برای تهیه راهبرد جستجو کلیدواژه‌های مرتبط با موضوع از ادبیات پژوهش‌های بازتابی و با سرعنوان‌های موضوعی پزشکی مش (MeSH) تطبیق داده شد. در فرایند تدوین راهبرد جستجو از این سرعنوان، ابتدا کلیه کلیدواژه‌ها و اصطلاحات جاری در ادبیات موضوع (شامل مترادف‌ها، هم‌خانواده‌های لغوی و شکل‌های مفرد/جمع) استخراج شد. سپس هر یک از این کلیدواژه‌ها از طریق مرورگر مش با واژگان موجود در این سرعنوان تطبیق داده شد تا معادل‌های رسمی اصطلاحات مدخل^۱ تعیین گردد. علاوه بر این، اصطلاحات نمایه شده پیشین، مشتقات واژگانی و زیرشاخه‌های موضوعی نیز مورد توجه و استفاده قرار گرفتند. در ادامه، مدخل‌های مرتبط با موضوع پژوهش انتخاب و با به‌کارگیری عملگرهای منطقی مناسب، راهبرد جستجوی این پژوهش تهیه شد و داده‌ها بر اساس راهبرد جستجوی زیر گردآوری گردید.

TI=("anger" OR "hostility" OR "irritability" OR "aggressi*" OR "violence" OR "antisocial behavior" OR "bullying" OR "harassment" OR "intimidation" OR "cyberbullying" OR "victimization" OR "abuse" OR "maltreatment") AND TI=("intervention" OR "prevention" OR "treatment" OR "therapy" OR "management" OR "counseling") AND PY=(1984-2025) AND DT=(Article OR Review)

¹ Entry Terms

به منظور تضمین کیفیت داده‌ها (آثار داوری شده)، جستجو صرفاً بر مقالات اصلی^۱ و مروری متمرکز شد و بازه زمانی از سال ۱۹۸۴ تا ۲۸ مارس ۲۰۲۵ برای گردآوری اطلاعات کتاب شناختی مقالات در نظر گرفته شد. بازه زمانی ۱۹۸۴ تا ۲۰۲۵ به دلایل روش شناختی و محتوایی از این نظر انتخاب شد که: اولاً داده‌های قابل اتکا از پایگاه استنادی وب آو ساینس در حوزه مورد بررسی از سال ۱۹۸۴ فراهم شده است. ثانیاً شامل هر دو دوره پیشا-دیجیتال و پسادیجیتال می‌شود و بنابراین تغییرات روش شناختی و محتوایی مهمی مانند ظهور قلدری سایبری و مداخلات مبتنی بر فناوری را پوشش می‌دهد. ثالثاً بازه زمانی ۴۱ ساله برای شناسایی روندهای زمانی، تحلیل خوشه‌های موضوعی و تکامل نظری/روش شناختی حوزه کافی و در عین حال مدیریت‌پذیر است. در نهایت، نقطه پایان ۲۰۲۵ منعکس‌کننده تازگی داده‌ها تا تاریخ جستجوی ما (۲۸ مارس ۲۰۲۵) است. هر چند انتشارات سال ۲۰۲۵ ممکن است ناقص باشند، به همین دلیل نتایج مربوط به این سال باید با احتیاط تفسیر شوند. این جستجو تنها در عنوان مقالات (TI) انجام و مشخصات تعداد ۱۵۶۵۳ مقاله بازیابی شد که به عنوان جامعه آماری پژوهش مورد تحلیل قرار گرفت. لازم به توضیح است که برای پاکسازی داده‌ها، ابتدا رکوردهای تکراری بر اساس DOI یا عنوان حذف شدند. در تهیه نقشه هم‌تالیفی کشورها، با استفاده از اصطلاحنامه تهیه شده، در نرم‌افزار ووس و یور نام کشورها یکدست‌سازی شد. همچنین برای ترسیم شبکه هم‌رخدادی واژگان از اصطلاحنامه دیگری استفاده شد و واژه‌های مفرد و جمع و نیز شکل‌های مختلف املائی یکپارچه شدند و قبل از ترسیم نقشه هم‌رخدادی، واژه‌های عمومی و غیرموضوعی مانند «systematic review» و «meta analysis» از فهرست حذف شدند تا تمرکز موضوعی حفظ گردد. داده‌ها در قالب ۳۱ فایل متن ساده (هر کدام حاوی ۵۰۰ رکورد) و یک فایل متنی شامل ۱۵۳ رکورد استخراج و ذخیره شدند. پس از ادغام این فایل‌ها، داده‌ها جهت تحلیل در نرم‌افزارهای ووس و یوئر^۲ و هیست سایت^۳ و یور نام یک نرم‌افزار در مقیاس بزرگ برای ترسیم نقشه و مصورسازی علم است (Garfield, Paris, & Stock, 2006). در این نرم‌افزار امکان استخراج اطلاعات آثار از قبیل نویسندگان فعال یعنی (نویسندگانی با بیشترین تعداد مقالات)، موسسات فعال، کشورهای پیشرو، مدارک مورد استناد^۴ تأثیرگذار یعنی (مدارک دریافت‌کننده بیشترین استناد از جامعه پژوهش)، سال‌های انتشار وجود دارد. همچنین در این نرم‌افزار دو شاخص استنادی جهانی و محلی قابل دریافت است. شاخص استناد جهانی^۵ (GCS) تعداد کل استنادها به یک مقاله در وب آو ساینس را نشان می‌دهد (Tho, Yeung, Wei, Chan, & So, 2017). شاخص استناد محلی^۶ (LCS) تعداد استنادها به یک مقاله در مجموعه بازیابی شده را نشان می‌دهد (حمیدی‌پور و همکاران، ۱۳۹۹؛ Garfield, 2010).

با کمک نرم‌افزار ووس و یوئر، نقشه علمی شبکه‌های هم‌رخدادی واژگان و شبکه هم‌تالیفی نویسندگان و کشورها

¹ Original Articles

² Review Articles

³ VOSViewer

⁴ HistCite

⁵ Cited References

⁶ Global Citation Score (GCS)

⁷ Local Citation Score (LCS)

ترسیم گردید. در این نرم افزار حد آستانه برای نویسنندگان تعداد ۱۰ مقاله و ۱۵۰ ستاند، برای کشورها ۵ مقاله و ۲۰ ستاند و برای واژگان کلیدی ۲۰ رخداد برای هر واژه، تعیین گردید. آستانه های انتخاب شده بر مبنای روش های متداول در مطالعات کتاب سنجی و با هدف برجسته سازی مفاهیم موثر و افزایش خوانایی و قابلیت تفسیر نقشه ها تعیین شدند. برای به دست آوردن مقدار شاخص تخصص نسبی (RSI) کشورها از فرمول زیر استفاده شد:

$$RSI = \frac{AI - 1}{AI + 1}$$

با جایگذاری AI در فرمول داریم:

$$RSI = \frac{(n_{ij}n_{..}/n_i.n_j) - 1}{(n_{ij}n_{..}/n_i.n_j) + 1} = \frac{n_{ij}n_{..} - n_i.n_j}{n_{ij}n_{..} + n_i.n_j}$$

که در آن:

n_{ij} نشان دهنده تعداد انتشارات در حوزه i در کشور j

n_i نشان دهنده تعداد کل انتشارات در جهان در حوزه i

n_j نشان دهنده تعداد کل انتشارات در کشور j

$n_{..}$ نشان دهنده تعداد کل انتشارات در جهان است.

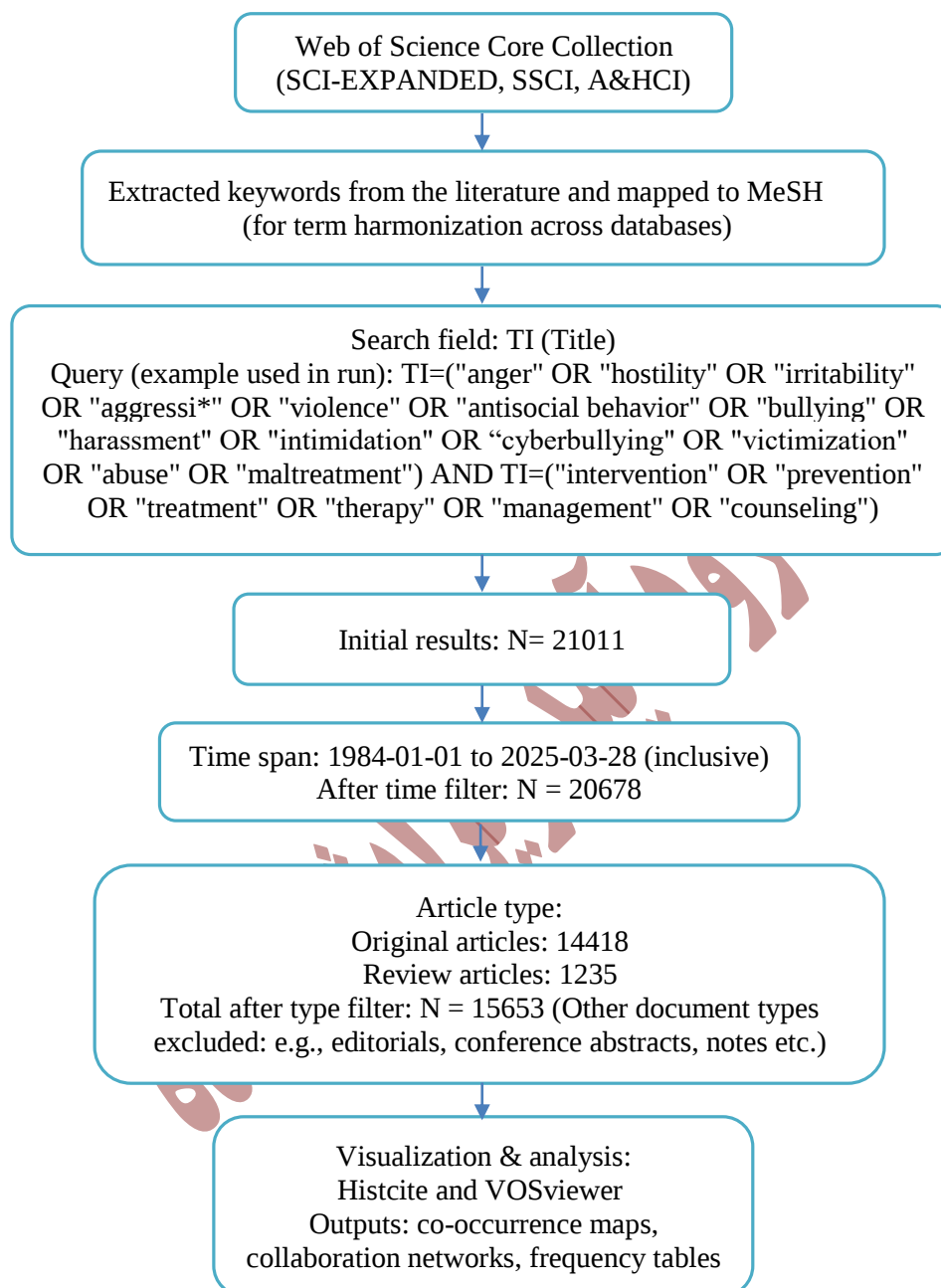
همواره $1 > RSI > -1$ است. هرچه این مقدار به ۱ نزدیک تر باشد تخصص کشور موردنظر در آن حوزه بیشتر است، و هرچه این مقدار به -۱ نزدیک تر باشد میزان تخصص آن کشور در حوزه موردنظر کمتر است (Stare and Kejzar, 2014).

برای بررسی همبستگی معنی داری بین فراوانی تجمعی سالانه مقالات حوزه مداخلات پیشگیرانه و درمانی در کنترل خشم، پرخاشگری و قلدری (Cna) و سال های (Y) بین ۱۹۸۴ تا ۲۰۲۵ از رگرسیون چندجمله ای^۱ و از معادله (۱) استفاده شد.

$$Cna = 9.4334x^2 - 36.65x + 243.22 \quad \text{معادله (۱)}$$

¹ Polynomial

در شکل ۱ مراحل جمع‌آوری و تحلیل داده‌ها به صورت گام به گام آورده شده است.

شکل ۱. مراحل جمع‌آوری و تحلیل داده‌ها

یافته‌های پژوهش

پاسخ به پرسش اول پژوهش. روند رشد انتشارات حوزه مداخلات خشم، پرخاشگری و قلدری چگونه است؟

تعداد ۱۵۶۵۳ مقاله در مداخلات پیشگیرانه و درمانی در کنترل خشم، پرخاشگری و قلدری از سال ۱۹۸۴ تا ۲۰۲۵ در پایگاه اطلاعات وب‌آوساینس ثبت شده است. در جدول ۱ فراوانی و درصد این مقالات به همراه تعداد کل استندهای

محلی (TLCS) و جهانی (TGCS) به تفکیک سال انتشار آمده است.

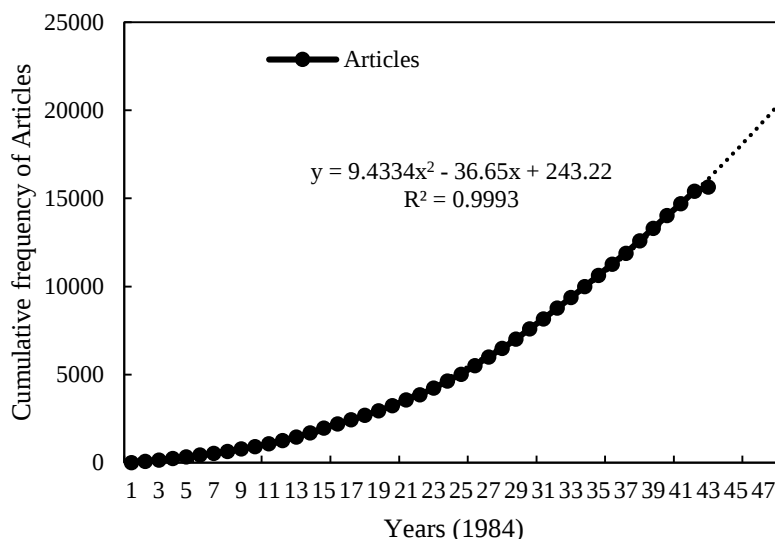
جدول ۱. فراوانی و درصد سالانه مقالات با موضوع مداخلات پیشگیرانه و درمانی در کنترل خشم، پرخاشگری و قلدری، نمایه شده در پایگاه اطلاعات وب‌آوساینس (۱۹۸۴-۲۰۲۵)

شاخص	شاخص	درصد	فراوانی	سال انتشار	ردیف	شاخص	شاخص	درصد	فراوانی	سال انتشار	ردیف
استناد جهانی	استناد محلی					استناد جهانی	استناد محلی				
۱۵۶۰۵	۱۰۵۰	۴.۲	۳۷۸	۲۰۰۵	۲۲	۱۸۰۷	۱۳۷	۰.۵	۷۱	۱۹۸۴	۱
۱۷۴۷۸	۱۲۶۵	۶.۲	۴۰۳	۲۰۰۶	۲۳	۱۵۰۲	۱۸۲	۰.۵	۷۵	۱۹۸۵	۲
۱۶۴۱۵	۱۳۴۳	۵.۲	۳۸۹	۲۰۰۷	۲۴	۲۶۵۰	۲۶۳	۰.۶	۹۰	۱۹۸۶	۳
۱۹۳۴۹	۱۳۷۲	۱.۳	۴۸۴	۲۰۰۸	۲۵	۲۴۰۵	۲۶۱	۰.۶	۸۱	۱۹۸۷	۴
۱۴۷۴۹	۱۲۳۱	۲.۳	۴۹۶	۲۰۰۹	۲۶	۳۲۵۹	۲۷۹	۰.۷	۱۱۰	۱۹۸۸	۵
۱۴۹۱۶	۱۱۸۴	۱.۳	۴۸۶	۲۰۱۰	۲۷	۳۷۰۷	۳۲۴	۰.۷	۱۰۴	۱۹۸۹	۶
۱۶۸۵۷	۱۴۴۱	۳.۳	۵۲۳	۲۰۱۱	۲۸	۳۰۸۰	۲۴۴	۰.۷	۱۱۰	۱۹۹۰	۷
۱۹۰۰۶	۱۳۲۵	۸.۳	۵۹۴	۲۰۱۲	۲۹	۳۹۶۰	۳۰۹	۰.۸	۱۳۰	۱۹۹۱	۸
۱۲۹۶۷	۱۱۰۲	۶.۳	۵۵۶	۲۰۱۳	۳۰	۸۷۶۱	۶۶۴	۰.۹	۱۳۸	۱۹۹۲	۹
۱۴۵۲۲	۱۰۸۹	۹.۳	۶۱۴	۲۰۱۴	۳۱	۵۵۲۹	۵۱۲	۱	۱۶۰	۱۹۹۳	۱۰
۱۵۳۸۳	۱۴۵۸	۸.۳	۵۹۹	۲۰۱۵	۳۲	۷۰۷۲	۵۷۹	۱.۲	۱۸۳	۱۹۹۴	۱۱
۱۱۵۶۹	۹۲۸	۹.۳	۶۱۷	۲۰۱۶	۳۳	۸۲۵۰	۸۳۰	۱.۲	۱۹۲	۱۹۹۵	۱۲
۱۰۳۸۷	۷۳۳	۱.۴	۶۳۴	۲۰۱۷	۳۴	۷۴۸۵	۷۷۱	۱.۶	۲۴۵	۱۹۹۶	۱۳
۱۱۵۰۲	۹۰۳	۱.۴	۶۴۴	۲۰۱۸	۳۵	۱۰۵۷۱	۱۱۹۶	۱.۷	۲۶۶	۱۹۹۷	۱۴
۹۰۰۲	۶۶۴	۰.۴	۶۲۴	۲۰۱۹	۳۶	۹۹۶۱	۸۲۶	۱.۵	۲۴۲	۱۹۹۸	۱۵
۸۸۰۰	۴۶۹	۵.۴	۷۰۵	۲۰۲۰	۳۷	۱۰۶۱۶	۹۵۰	۱.۵	۲۳۲	۱۹۹۹	۱۶
۶۳۵۹	۴۰۰	۵.۴	۷۰۷	۲۰۲۱	۳۸	۱۱۶۵۵	۱۲۸۱	۱.۶	۲۵۳	۲۰۰۰	۱۷
۴۴۱۹	۲۵۴	۶.۴	۷۱۸	۲۰۲۲	۳۹	۹۸۲۷	۹۴۲	۱.۷	۲۶۹	۲۰۰۱	۱۸
۲۲۱۱	۱۵۵	۳.۴	۶۷۹	۲۰۲۳	۴۰	۱۲۰۷۳	۷۶۸	۱.۸	۲۸۰	۲۰۰۲	۱۹
۷۸۰	۴۸	۶.۴	۷۱۳	۲۰۲۴	۴۱	۱۸۸۰۷	۱۳۸۷	۲.۱	۳۳۳	۲۰۰۳	۲۰
۵۲	۵	۵.۱	۲۴۱	۲۰۲۵	۴۲	۱۷۱۱۰	۱۴۶۸	۱.۸	۲۸۵	۲۰۰۴	۲۱

یافته‌های جدول ۱ گویای آن است که طی بازه زمانی ۱۹۸۴ تا ۲۰۲۵، تعداد انتشارات پیرامون مداخلات پیشگیرانه و درمانی در زمینه‌ی خشم و پرخاشگری به‌طور پیوسته افزایش یافته است، به‌گونه‌ای که کمترین تعداد مقالات با ۷۱ مقاله (۰.۵ درصد) در سال ۱۹۸۴ و بیشترین آن با ۷۱۸ (۴.۶ درصد) در سال ۲۰۲۲ به ثبت رسیده است. از منظر استنادهای محلی (TLCS)، سال‌های ۲۰۰۴، ۲۰۱۵ و ۲۰۱۱ به‌ترتیب با دریافت ۱,۴۶۸، ۱,۴۵۸ و ۱,۴۴۱ استناد در صدر قرار دارند، و از حیث استنادهای جهانی (TGCS)، سال‌های ۲۰۰۸، ۲۰۱۲ و ۲۰۰۳ به ترتیب با ۱۹۳۴۹، ۱۹۰۰۶ و ۱۸۸۰۷ استناد بیشترین تأثیر را از خود نشان داده‌اند. این روند افزایشی انتشار و استناددهی حاکی از توجه روزافزون جامعه علمی به مداخلات در حوزه‌ی خشم و پرخاشگری است.

در پژوهش حاضر همبستگی معنی‌داری بین فراوانی تجمعی سالانه مقالات حوزه مداخلات پیشگیرانه و درمانی در کنترل خشم، پرخاشگری و قلدری (Cna) و سال‌های (Y) بین ۱۹۸۴ تا ۲۰۲۵ مشاهده شد (نمودار ۱). یافته‌ها نشان داد اگر فراوانی مقالات حوزه مداخلات پیشگیرانه و درمانی در کنترل خشم، پرخاشگری و قلدری با روند جاری ادامه یابد

می‌توان پیش‌بینی کرد فراوانی تجمعی مقالات این حوزه موضوعی در ۱۰ سال آینده یعنی سال ۲۰۳۵ بیش از دو برابر آن در سال ۲۰۱۹ خواهد شد.

نمودار ۱. همبستگی بین فراوانی تجمعی و زمان انتشار مقالات در حوزه مداخلات پیشگیرانه و درمانی در کنترل خشم، پرخاشگری و قلدری (۱۹۸۴-۲۰۲۵)

پاسخ به پرسش دوم پژوهش. کشورها و سازمان‌های پیش‌تاز در حوزه مداخلات خشم، پرخاشگری و قلدری از لحاظ شاخص‌های استنادی کدامند؟

در جدول ۲، ۱۰ کشور فعال در انتشار مقالات حوزه مداخلات پیشگیرانه و درمانی در کنترل خشم، پرخاشگری و قلدری طی سال‌های ۱۹۸۴ تا ۲۰۲۵ (با حد آستانه ۱۰۰ مقاله) آمده است.

جدول ۲. رتبه کشورها در انتشار مقالات مرتبط با مداخلات پیشگیرانه و درمانی در کنترل خشم، پرخاشگری و قلدری

رتبه	کشور	فراوانی	درصد	کل استناد محلی	کل استناد جهانی	میانگین استنادی	میانگین استناد نرمال شده	میانگین سال انتشار	شاخص تخصیص نسبی
۱	ایالات متحده آمریکا	۸۳۲۳	۵۳,۲	۲۳۲۳۴	۲۶۷۶۱۴	۳۲,۱۵	۱,۱۶	۲۰۱۰,۱۷	۰,۵۵۰
۲	انگلستان	۱۰۴۶	۶,۷	۲۰۰۳	۲۸۰۹۷	۲۶,۸۶	۱,۳۹	۲۰۱۴,۵۷	۰,۲۶۸
۳	کانادا	۸۶۱	۵,۵	۱۵۹۸	۲۳۶۷۸	۲۷,۵۰	۱,۱۶	۲۰۱۲,۴۲	۰,۳۸۸
۴	استرالیا	۶۲۲	۴	۱۱۹۵	۱۵۶۲۵	۲۵,۱۲	۱,۳۱	۲۰۱۵,۹۶	۰,۳۴۸
۵	آلمان	۶۱۹	۴	۸۸۳	۱۵۳۰۷	۲۴,۷۳	۱,۱۱	۲۰۱۳,۶۰	۰,۰۴۴
۶	اسپانیا	۵۴۲	۳,۵	۳۴۵	۷۷۲۴	۱۴,۲۵	۱,۰۲	۲۰۱۶,۶۹	۰,۲۹۴
۷	ایتالیا	۳۴۱	۲,۲	۳۶۶	۷۱۸۹	۲۱,۰۸	۱,۱۹	۲۰۱۴,۹۰	۰,۰۳۳-
۸	هلند	۳۴۰	۲,۲	۶۰۸	۱۲۰۵۲	۳۵,۴۵	۱,۵۳	۲۰۱۴,۲۳	۰,۲۴۸
۹	جمهوری خلق چین	۳۳۸	۲,۲	۳۴۴	۵۰۵۷	۱۴,۹۶	۱,۱۲	۲۰۱۸,۵۶	۰,۵۸۹-
۱۰	آفریقای جنوبی	۲۷۴	۱,۸	۵۰۱	۷۰۱۲	۲۵,۵۹	۱,۲۳	۲۰۱۶,۷۷	۰,۵۹۵

یافته‌ها نشان داد ۱۴۸ کشور در انتشارات جامعه پژوهش مشارکت نموده‌اند. همان‌گونه که داده‌ها در جدول ۲ نشان می‌دهد کشور آمریکا با ۸۳۲۳ مقاله (۵۳,۲ درصد)، انگلستان با ۱۰۴۶ مدرک (۶,۷ درصد)، کانادا با ۸۶۱ مدرک (۵,۵ درصد) سه کشور فعال در انتشار مدارک جامعه پژوهش بودند. این سه کشور بیش از ۶۵ درصد از مدارک را منتشر نموده‌اند. از نظر تعداد استناد محلی و استناد جهانی کشور آمریکا به ترتیب با ۲۳۲۳۴ و ۲۶۷۶۱۴ استناد در رتبه‌ی اول قرار گرفته است. در بین ۱۰ کشور پر انتشار این حوزه بالاترین شاخص تخصص نسبی (RSI) به ترتیب به آفریقای جنوبی (۰,۵۹)، آمریکا (۰,۵۵)، و کانادا (۰,۳۸) تعلق دارد. این شاخص نشان‌دهنده‌ی نسبت مقالات حوزه مداخلات پیشگیرانه و درمانی در کنترل خشم، پرخاشگری و قلدری در کشور موردنظر با توجه به سهم نسبی کل مقالات این حوزه از انتشارات علمی دنیا است. سه کشور آمریکا، فرانسه، و بلژیک به ترتیب با میانگین سال انتشار ۲۰۱۰,۱۷، ۲۰۱۱,۶۶ و ۲۰۱۱,۶۷ به ترتیب در انتشارات مربوط به مداخلات پیشگیرانه و درمانی در کنترل خشم، پرخاشگری و قلدری هستند. همچنین سه کشور سوئد (۱,۶۷)، فرانسه (۱,۵۹) و بلژیک (۱,۵۷) دارای بالاترین میانگین استنادهای نرمال شده هستند. میانگین استنادهای نرمال شده که یکی از شاخص‌های مهم برای ارزیابی تاثیر علمی مقالات کشورها است و نشان می‌دهد مقالات یک کشور تا چه اندازه توانسته است نسبت به مقالات کشورهای دیگر در همان حوزه، استناد دریافت کند.

در جدول ۳ اسامی ۱۰ دانشگاه و مرکز علمی منتشرکننده مقاله‌های مداخلات پیشگیرانه و درمانی در کنترل خشم، پرخاشگری و قلدری در پایگاه اطلاعات وب‌اوساینس با معیار فراوانی ۱۵۰ مقاله به بالا، طی سال‌های ۱۹۸۴-۲۰۲۵ ارائه شده است.

جدول ۳. اسامی ۱۰ سازمان منتشرکننده مقالات مرتبط با مداخلات پیشگیرانه و درمانی در کنترل خشم، پرخاشگری و قلدری (۱۹۸۴-۲۰۲۵)

رتبه	نام دانشگاه یا موسسه	فراوانی	درصد	کل استناد محلی	کل استناد جهانی	میانگین استنادی	میانگین استناد نرمال شده	میانگین سال انتشار	قدرت پیوند کلی
۱	University of California, Los Angeles (UCLA)	۲۳۶	۱.۵	۷۷۶	۹۸۱۰	۴۱.۵۷	۱.۳۹	۲۰۰۸.۶۷	۳۷۴
۲	Columbia University	۲۲۹	۱.۵	۶۰۱	۸۷۶۱	۳۸.۲۶	۱.۴۳	۲۰۱۲.۵۴	۴۹۴
۳	University of Michigan	۲۲۵	۱.۴	۸۶۰	۸۹۴۰	۳۹.۷۳	۱.۴۹	۲۰۱۱.۶۳	۴۴۲
۴	University of North Carolina	۲۱۹	۱.۴	۸۳۴	۷۹۶۵	۳۶.۳۷	۱.۳۵	۲۰۱۲.۴۹	۴۱۳
۵	Harvard University	۲۱۶	۱.۴	۷۸۵	۱۲۴۴۱	۵۷.۶۰	۱.۶۵	۲۰۰۶.۱۰	۴۶۶
۶	Johns Hopkins University	۱۹۶	۱.۳	۵۳۴	۷۷۷۹	۳۹.۶۹	۱.۶۶	۲۰۱۲.۴۱	۴۲۶
۷	University of California, San Francisco (UCSF)	۱۹۶	۱.۳	۶۶۸	۷۸۹۹	۴۰.۳۰	۱.۳۳	۲۰۰۹.۷۱	۳۴۴
۸	University of Washington	۱۹۶	۱.۳	۷۷۳	۱۲۶۱۸	۶۴.۳۸	۱.۵۷	۲۰۱۱.۶۶	۳۸۷
۹	Yale University	۱۹۴	۱.۲	۷۴۷	۹۱۷۰	۴۷.۲۷	۱.۵	۲۰۰۹.۷۲	۲۸۸

رتبه	نام دانشگاه یا موسسه	فراوانی	درصد	کل استناد محلی	کل استناد جهانی	میانگین استنادی	میانگین استناد نرمال شده	میانگین سال انتشار	قدرت پیوند کلی
۱۰	University of Pennsylvania	۱۸۴	۱.۲	۶۵۳	۹۶۴۶	۵۲.۴۲	۱.۷۵	۲۰۱۰.۷۳	۴۳۸

بررسی اسامی دانشگاه‌ها و مراکز علمی منتشرکننده مقالات حوزه مداخلات پیشگیرانه و درمانی در کنترل خشم، پرخاشگری و قلدری حاکی از آن است ۴۰۷۹ دانشگاه و مؤسسه در انتشار مقالات این حوزه مشارکت داشته‌اند. یافته‌ها نشان داد (University of California, Los Angeles (UCLA و Columbia University به ترتیب هر کدام با انتشار ۲۳۶ و ۲۲۹ مقاله، حدود (۱,۵ درصد) از مقالات مداخلات پیشگیرانه و درمانی در کنترل خشم، پرخاشگری و قلدری را در بازه زمانی ۱۹۸۴ تا ۲۰۲۵ منتشر نموده‌اند و در صدر مراکز علمی قرار دارند. دو دانشگاه University of Washington و Harvard University به ترتیب با دریافت ۱۲۶۱۸ و ۱۲۴۴۱ استناد جهانی بیشترین میزان استناد را در بین سایر دانشگاه‌ها و مؤسسات پیشرو در زمینه مداخلات پیشگیرانه و درمانی در کنترل خشم، پرخاشگری و قلدری دریافت کرده‌اند و به عنوان مراکز علمی تاثیرگذار شناخته شدند. همچنین سه دانشگاه University of Pennsylvania, Johns Hopkins University و Harvard University به ترتیب با ۱,۷۵، ۱,۶۶ و ۱,۶۵ استناد نرمال شده در صدر قرار گرفتند. این شاخص عملکرد استنادی یک سازمان را نسبت به میانگین استنادهای سایر سازمان‌ها در همان حوزه علمی و بازه زمانی محاسبه می‌کند و مقدار بیشتر از یک، نشان دهنده عملکرد بالاتر از حد متوسط آن سازمان است. بدین ترتیب سه دانشگاه University of California, Los Angeles (UCLA به عنوان پربارترین، University of Washington به عنوان تاثیرگذارترین و Columbia University به عنوان با نفوذترین مرکز علمی، در حوزه مداخلات پیشگیرانه و درمانی در کنترل خشم، پرخاشگری و قلدری شناخته شدند. حدود ۲۰ درصد از مقالات، توسط ۱۶ پیشرو منتشر شده است و بجزء دانشگاه Toronto همه دانشگاه‌های پیشرو در کشور ایالات متحده واقع شده‌اند.

پاسخ به پرسش سوم پژوهش. مجلات هسته حوزه مداخلات خشم، پرخاشگری و قلدری کدامند و شاخص‌های استنادی آن‌ها چگونه است؟

یافته‌ها نشان داد ۶۵۸ مجله در انتشار مقالات حوزه مداخلات پیشگیرانه و درمانی در کنترل خشم، پرخاشگری و قلدری نقش داشتند، از بین این مجلات، تعداد ۱۰ نشریه هسته بودند و بیش از ۹۰ مقاله منتشر کرده‌اند که در جدول ۴ ارائه شده است.

جدول ۴. مجلات هسته مداخلات پیشگیرانه و درمانی در کنترل خشم، پرخاشگری و قلدری نمایه‌شده در پایگاه اطلاعات وب‌آوساینس (۱۹۸۴-۲۰۲۵)

رتبه	نام مجله	فراوانی	درصد	کل استناد محلی	کل استناد جهانی	ضریب تاثیر ۲۰۲۴	چارک	دسته‌بندی وب‌آوساینس
1	Journal of	364	2.3	1557	13998	2.2	Q1	Multiple

رتبه	نام مجله	فراوانی	درصد	کل استناد محلی	کل استناد جهانی	ضریب تاثیر ۲۰۲۴	چارک	دسته بندی وب آوساینس
	Substance Abuse Treatment							Psychology, Clinical Substance Abuse
2	Journal of Interpersonal Violence	254	1.6	670	4813	2.3	Q1	Multiple Criminology & Penology Family Studies
3	Child Abuse & Neglect	209	1.3	1178	6470	3.4	Q1	Multiple Family Studies Psychology, Social Work
4	Drug and Alcohol Dependence	136	0.9	596	8182	2.9	Q2	Multiple Psychiatry Substance Abuse
5	Journal of Family Violence	134	0.9	243	1851	2.2	Q1	Family Studies
6	American Journal of Drug and Alcohol Abuse	118	0.8	494	4199	2.6	Q2	Multiple Psychology, Clinical Substance Abuse
7	Journal of Psychoactive Drugs	113	0.7	302	2434	2.2	Q2	Psychology, Clinical
8	Addictive Behaviors	103	0.7	353	4752	3.6	Q1	Multiple Psychology, Clinical Substance Abuse
9	Aggression and Violent Behavior	102	0.7	790	5556	3.4	Q1	Multiple Criminology & Penology Psychology, Multidisciplinary
10	Violence Against Women	94	0.6	469	2952	1.7	Q2	Womens Studies

یافته‌ها نشان داد تحقیقات مربوط به مداخلات پیشگیرانه و درمانی در کنترل خشم، پرخاشگری و قلداری در ۴۰۷۹ نشریه منتشر شده است. داده‌ها در جدول ۳ نشان می‌دهد مجله Journal of Substance Abuse Treatment با انتشار ۳۶۴ مقاله (۲,۳ درصد)، بیشترین تعداد مقالات حوزه مداخلات پیشگیرانه و درمانی در کنترل خشم، پرخاشگری و قلداری را در بازه زمانی ۱۹۸۴ تا ۲۰۲۵ منتشر کرده و از این نظر رتبه نخست را به خود اختصاص داده است. این مجله در دسته‌بندی وب آوساینس در دسته Psychology, Clinical Substance Abuse قرار دارد. همچنین دو مجله Journal of Interpersonal Violence با ۲۵۴ مقاله برابر با ۱,۶ درصد و Child Abuse & Neglect با انتشار ۲۰۹ مقاله برابر با ۱,۳ درصد در رتبه‌های بعدی قرار گرفتند. در بررسی شاخص‌های استنادی، مجله «Journal of Substance Abuse Treatment» با دریافت استناد محلی ۱۵۵۷ و ۱۳۹۹۸ استناد جهانی، تاثیرگذارترین مجله در حوزه مداخلات پیشگیرانه و درمانی در کنترل خشم، پرخاشگری و قلداری است. همچنین یافته‌ها نشان داد از ۱۰ مجله پیشرو، بیش از ۶۰ درصد از آنها در چارک اول (Q1) قرار گرفته‌اند. اغلب مجلات هسته در دسته‌بندی وب آوساینس در دسته‌های Clinical Psychology, Substance Abuse و Family Studies قرار گرفته‌اند.

پاسخ به پرسش چهارم پژوهش. منابع مورد استناد تاثیرگذار حوزه مداخلات خشم، پرخاشگری و قلدری کدامند؟

نرم افزار «هیستسایت» قادر است منابع مورد استناد مقالات بازیابی شده را استخراج و تحلیل کند و مشخص سازد کدام یک از این مراجع در مجموعه بازیابی شده حضور دارند، کدام یک در فرایند جستجو بازیابی نشده و یا اصلاً در پایگاه وب آوساینس ثبت نشده اند. این قابلیت، مدارکی را که از نظر موضوعی با حوزه بازیابی شده مرتبط هستند ولی در مجموعه بازیابی شده یا در پایگاه وب آوساینس وجود ندارند نیز شناسایی می کند و بدین ترتیب پژوهشگران را قادر می سازد به مجموعه گسترده ای از منابع مرتبط خارج از پایگاه وب آوساینس نیز دسترسی داشته باشند (پشتونی زاده و عصاره، ۱۳۸۸).

در این پژوهش تلاش شده است تا با بهره گیری از قابلیت مورد اشاره، منابع تاثیرگذاری که در مقالات اصیل و مروری بازیابی شده، مورد استناد قرار گرفته اند، شناسایی شوند. یافته ها نشان داد در مقالات بازیابی شده مرتبط با حوزه کنترل خشم، پرخاشگری و قلدری، در طی سالهای ۱۹۸۴ تا ۲۰۲۵ در مجموع به ۶۰۳۹ منبع استناد شده است. از بین این منابع، ده منبع با بیشترین تعداد استناد، به ترتیب در جدول ۵ ارائه شده است. همان گونه که ملاحظه می گردد، تنها سه مورد از این ده منبع (ردیف های ۱، ۲ و ۷) در مجموعه بازیابی شده حضور نداشته اند. این منابع که شامل کتاب، نامه به سردبیر و گزارش نشست می باشند، به واسطه تعداد استنادهای بالایی که دریافت کرده اند، هم ارتباط موضوعی و هم نقش تاثیرگذار خود را در پژوهش های کنترل خشم، پرخاشگری و قلدری نشان داده اند. به نظر می رسد این منابع به موضوعات مهم حوزه مورد بررسی، پرداخته باشند که در ادامه کار، به تحلیل آنها می پردازیم.

جدول ۵. ده مدرک پراستناد مداخلات پیشگیرانه و درمانی در کنترل خشم، پرخاشگری و قلدری در وب آوساینس (۱۹۸۴-۲۰۲۵)

رتبه	نویسندگان / سال	عنوان / مجله / دوره / شماره / صفحات / DOI	نوع مدرک	فراوانی	درصد
1	Cohen J. 2013	Statistical Power Analysis for the Behavioral Sciences. New York. Routledge.	Book	350	2.2
2	Mittal, V. A., & Walker, E. F. 2011	Dyskinesias, tics, and psychosis: Issues for the next Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders. <i>Psychiatry research</i> , V189(1), P158, DOI 10.1016/j.psychres.2011.06.006	Letter to the Editor	323	2.1
3	Straus MA, et al. 1996	The revised conflict tactics scales (CTS2) development and preliminary psychometric data <i>Journal of Family Issues</i> , V17(3), P283-316. DOI 10.1177/019251396017003001	Research Article	295	1.9
4	Braun, V., & Clarke, V. 2020	One size fits all? What counts as quality practice in (reflexive) thematic analysis? <i>Qualitative research in psychology</i> , V18(3), P328-352. DOI 10.1080/14780887.2020.1769238	Research Article	270	1.7
5	McLellan AT, et al. 1992	The fifth edition of the Addiction Severity Index. <i>Journal of Substance Abuse Treatment</i> . V9(3),	Research Article	240	1.5

¹ Cited References

رتبه	نویسندگان / سال	عنوان / مجله / دوره / شماره / صفحات / DOI	نوع مدرک	فراوانی	درصد
		P199-213. DOI 10.1016/0740-5472(92)90062-S			
6	Babcock, J.C., et al. 2004	Does batterers' treatment work? A meta-analytic review of domestic violence treatment. <i>Clinical psychology review</i> , V23(8), P1023-1053. DOI 10.1016/j.cpr.2002.07.001	Review Article	236	1.5
7	Krug EG, et al. 2002	The World Report on Violence and Health. LANCET, V360 (9339), P1083-1088. DOI 10.1016/S0140-6736(02)11133-0	Meeting report	167	1.1
8	Felitti VJ, et al. 1998	Relationship of childhood abuse and household dysfunction to many of the leading causes of death in adults: The Adverse Childhood Experiences (ACE) Study. <i>American journal of preventive medicine</i> . V14 (4), P245-258. DOI 10.1016/S0749-3797(98)00017-8	Research Article	165	1.1
9	McLellan AT, 1980	An improved diagnostic evaluation instrument for substance abuse patients: The Addiction Severity Index. <i>The Journal of nervous and mental disease</i> , V168 (1), P26-33. DOI 10.1097/00005053-198001000-00006	Research Article	158	1.0
10	Campbell JC 2002	Health consequences of intimate partner violence. LANCET, V359(9314), P1331-1336. DOI 10.1016/S0140-6736(02)08336-8	Review Article	151	1.0

داده‌ها در جدول ۵ نشان می‌دهد کتاب Statistical Power Analysis for the Behavioral Sciences اثر کوهن (Cohen, 2013) با دریافت بیش از ۳۵۰ استناد، پرمراجعه‌ترین منبع در حوزه مداخلات پیشگیرانه و درمانی مرتبط با کنترل خشم، پرخاشگری و قلدری در پایگاه اطلاعات وب‌آوساینس طی سال‌های ۱۹۸۴ تا ۲۰۲۵ است. این اثر با ارائه چارچوب‌های دقیق تحلیل توان آماری، به عنوان یک مرجع بنیادی در علوم رفتاری شناخته می‌شود.

نامه به سردبیر دومین منبع پراستناد در حوزه کنترل خشم و خشونت طی سال‌های ۱۹۸۴ تا ۲۰۲۵ است که توسط میتال و واکر (Mittal & Walker, 2011) منتشر شده و ۳۲۳ استناد دریافت کرده است. تأکید بر پیامدهای دارویی و بهبود چارچوب‌های تشخیصی، این مقاله را به منبعی اثرگذار در ارتقای پژوهش‌های مرتبط با پیشگیری و درمان رفتارهای پرخاشگرانه و اختلالات رفتاری تبدیل کرده است.

مقاله بعدی توسط استراوس و همکاران (Straus et al., 1996) در سال ۱۹۹۶ منتشر شده و ۲۹۵ استناد دریافت کرده است، در این مقاله نسخه بازبینی شده مقیاس‌های مقابله با تعارض معرفی شده است.

مقاله براون و کلارک (Braun & Clarke, 2020) با دریافت ۲۷۰ استناد، چهارمین منبع پراستناد در حوزه مطالعات مرتبط با خشم و خشونت محسوب می‌شود. این اثر با تمرکز بر استانداردهای کیفی در تحلیل شماتیک، ضمن نقد رویکردهای سنتی، چارچوبی انعکاسی برای تحلیل داده‌های کیفی ارائه کرده است.

مقاله پنجم توسط مک‌للان و همکاران (McLellan et al., 1992) در سال ۱۹۹۲ منتشر شده و تا به حال ۲۴۰ استناد دریافت کرده است. این مقاله به معرفی پنجمین ویرایش شاخص شدت اعتیاد پرداخته است که ابزاری استاندارد

و معتبر در ارزیابی جنبه‌های مختلف اعتیاد به شمار می‌رود.

مقاله مروری بابکاک و همکاران (Babcock et al., 2004) با دریافت ۲۳۶ استناد، ششمین منبع پراستناد در حوزه مداخلات پیشگیرانه و درمانی مرتبط با خشونت خانگی است. این پژوهش با رویکرد فراتحلیل، یافته‌های ۲۲ مطالعه مستقل درباره اثربخشی درمان متهمان به خشونت خانگی را تجمیع و تحلیل کرده و شواهدی کلی از کاهش رفتارهای خشونت‌آمیز در نتیجه مداخلات ارائه داده است.

منبع پراستناد بعدی گزارش جهانی درباره خشونت و سلامت، منتشر شده توسط کروگ و همکاران (Krug et al., 2002) در مجله Lancet است که ۱۶۷ استناد دریافت کرده است. این گزارش با ارائه آمار و شواهد بین‌المللی درباره شیوع خشونت، تحلیل عوامل خطر و پیامدهای بهداشتی، اجتماعی و اقتصادی آن، و نیز مرور استراتژی‌های مداخلات پیشگیرانه و درمانی، نقشی بنیادین در شکل‌گیری سیاست‌های عمومی سلامت ایفا کرده است.

مقاله فلیتی و همکاران (Felitti et al., 1998) با دریافت ۱۶۵ استناد، هشتمین منبع پراستناد در حوزه خشونت و رفتارهای پرخطر است. این مطالعه با بررسی تجارب نامطلوب دوران کودکی ارتباط میان سوءاستفاده‌های جسمی، جنسی و عاطفی و اختلالات خانوادگی با علل اصلی مرگ‌ومیر در بزرگسالی را نشان داده است.

مقاله مک‌للان و همکاران (McLellan et al., 1980) با دریافت ۱۵۷ استناد، نهمین منبع پراستناد در این حوزه است. این پژوهش با معرفی شاخص شدت اعتیاد به عنوان ابزاری تشخیصی بهبودیافته، امکان ارزیابی دقیق‌تر بیماران مبتلا به سوءمصرف مواد و الکل را فراهم کرده است.

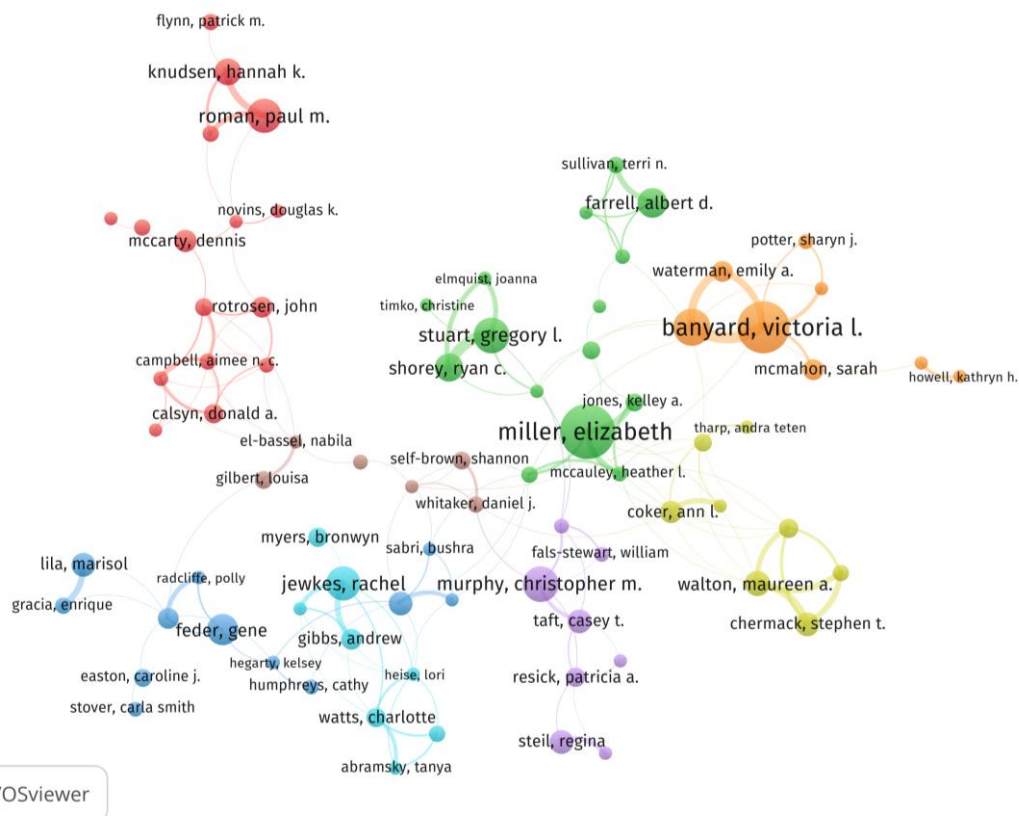
در نهایت مقاله مروری کمپبل (Campbell, 2002) با دریافت ۱۵۱ استناد، دهمین منبع پراستناد در حوزه خشونت و پیامدهای بهداشتی آن است. این مطالعه با مرور جامع تحقیقات موجود، نشان می‌دهد که خشونت در روابط شریک زندگی نه تنها پیامدهای جسمی مانند آسیب‌های قلبی و عصبی دارد، بلکه اثرات روانی عمیقی از جمله اضطراب، افسردگی و اختلالات استرسی ایجاد می‌کند.

پاسخ به پرسش پنجم پژوهش. شبکه همکاری نویسندگان و کشورهای فعال در حوزه مداخلات خشم،

پرخاشگری و قلدری کدامند؟

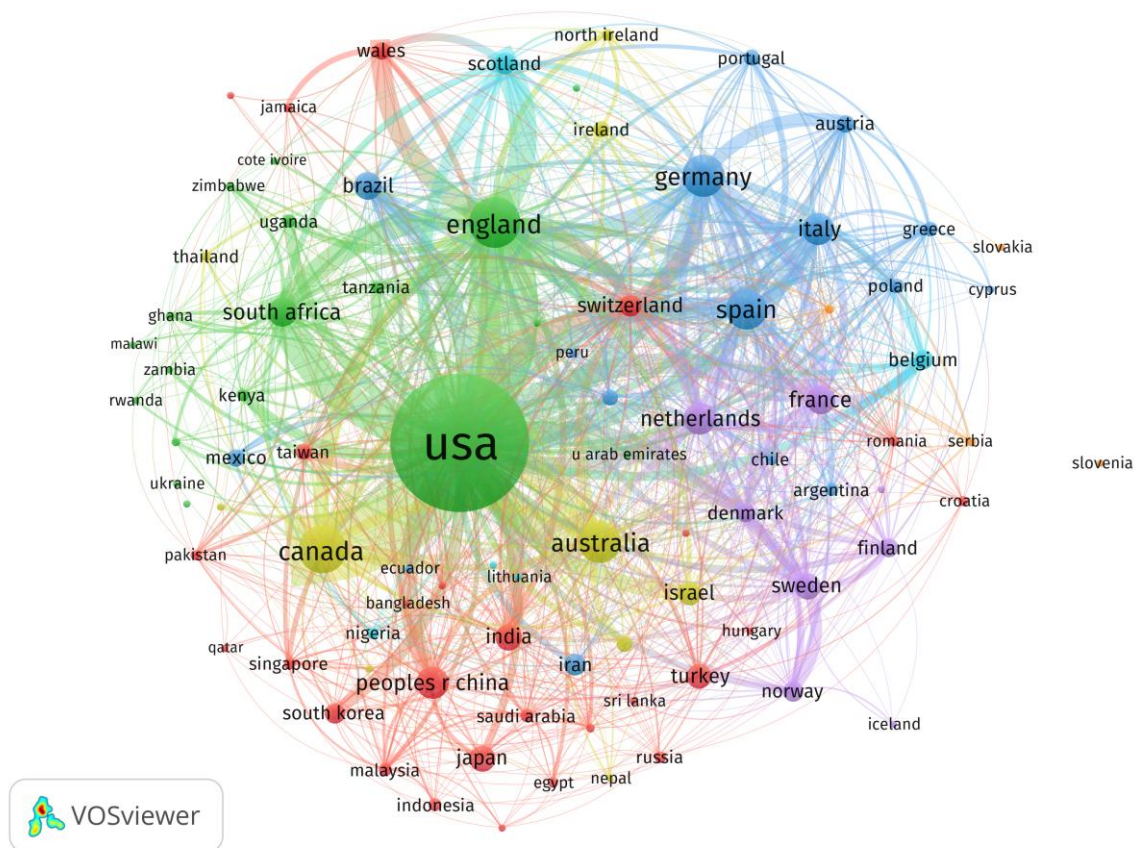
در شکل ۲ خوشه‌های تشکیل شده در شبکه هم‌تالیفی نویسندگان حوزه تحقیقات مربوط به مداخلات پیشگیرانه و درمانی در کنترل خشم، پرخاشگری و قلدری آمده است. در این نقشه، نویسندگان با ارتباط بیشتر در فاصله نزدیک‌تر و نویسندگان با پیوند کمتر، در فاصله دورتر از هم ترسیم شده است. اندازه هر گره نشان دهنده تعداد مقالات هر نویسنده است هرچه اندازه گره‌ها بزرگتر باشد نشان می‌دهد آن نویسنده مقالات زیادی منتشر کرده است. اندازه یال‌ها نیز میزان همکاری نویسنده را نشان می‌دهد هر چه اندازه یال‌ها ضخیم‌تر باشد از همکاری بیشتر آن نویسنده حکایت دارد. در این تحلیل ۸۱ مقاله در شبکه هم‌تالیفی نویسندگان وارد نقشه شد و هشت خوشه را تشکیل داد. در خوشه اول (رنگ قرمز) ۱۶ گره، در خوشه دوم (رنگ سبز) ۱۵ گره، در خوشه سوم (رنگ آبی) ۱۲ گره، در خوشه چهارم (رنگ زرد) ۸ گره، در خوشه پنجم (رنگ بنفش) ۸ گره، در خوشه ششم (رنگ فیروزه‌ای) ۸ گره، در خوشه هفتم (رنگ

نارنجی) ۸ گره و در خوشه هشتم (رنگ قهوه‌ای) ۶ گره حضور دارند. بر این اساس، الیزابت میلر (Elizabeth Miller)، (خوشه سبز رنگ) با انتشار ۴۸ مقاله و دریافت ۱۳۹۹ استناد و با قدرت کلی پیوند ۳۷ در رتبه اول قرار دارد (Department of Pediatrics, University of Pittsburgh School of Medicine, 2025). پس از وی، ویکتوریا بنیارد (Victoria Banyard)، (خوشه رنگ نارنجی)، با انتشار ۴۶ مقاله و با دریافت ۲۷۲۴ استناد و با قدرت کلی پیوند ۵۷ در رتبه دوم قرار گرفته است (School of Social Work, Rutgers University, 2025). در رتبه‌های بعدی کتی ادواردز (Katie Edwards)، (University of Michigan School of Social Work, 2025) و رودولف موس (Rudolf Moos)، (Stanford Medicine, 2025) هر کدام با انتشار ۳۲ مقاله قرار گرفته‌اند. بیشترین میزان همکاری بین بنیارد و ادواردز (خوشه رنگ نارنجی) با ۲۳ همکاری صورت گرفته است. پس از آن بیشترین میزان همکاری بین استوارت (Stuart) و شوری (Shorey) با ۲۲ همکاری بوده است (خوشه رنگ سبز). بین ادواردز و والترمن (Waterman) نیز ۱۷ همکاری (خوشه رنگ نارنجی) صورت گرفته است. بین بنیارد و والترمن (خوشه رنگ نارنجی)، بین میلر و جونز (Jones) (خوشه رنگ سبز)، و بین رومن (Roman) و نادسن (knudsen) (خوشه رنگ قرمز) نیز هر کدام ۱۴ همکاری صورت گرفته است. بدین ترتیب الیزابت میلر به عنوان مولدترین نویسنده، و Banyard به عنوان تاثیرگذارترین و پرنفوذترین نویسنده و در حوزه تحقیقاتی مداخلات پیشگیرانه و درمانی در کنترل خشم، پرخاشگری و قلدری شناخته شدند.

شکل ۲ خوشه‌های تشکیل شده در شبکه هم‌تالیفی نویسندگان در حوزه تحقیقات مداخلات پیشگیرانه و درمانی در کنترل خشم، پرخاشگری و قلدری

در بررسی شبکه همکاری کشورها در حوزه مورد بررسی، از ۱۴۹ کشور منتشر کننده مقالات، شبکه همکاری با ۸۸ کشور در حوزه مداخلات پیشگیرانه و درمانی در کنترل خشم، پرخاشگری و قلدری با معیار حداقل ۵ مقاله منتشر شده و ۲۰ استناد دریافت شده ترسیم و ۷ خوشه در شکل ۳ شناسایی شد. اندازه‌ی گره‌ها نشان‌دهنده تعداد مقالات کشورها، ضخامت یال‌ها نشان‌دهنده‌ی تعدد همکاری بین کشورها و رنگ هر گره نشان‌دهنده موقعیت آن کشور در خوشه مورد نظر است.

شکل ۳. ترسیم شبکه همکاری کشورها در انتشار مقالات حوزه مداخلات پیشگیرانه و درمانی در کنترل خشم، پرخاشگری و قلدری

همانطور که در شکل ۳ مشاهده می‌شود در خوشه ۱ (رنگ قرمز) ۲۷ کشور china, japan, india, turkey, switzerland, south korea, wales, taiwan, malaysia, saudi arabia, indonesia, russia, singapore, pakistan, croatia, egypt, romania, vietnam, jamaica, hungary, philippines, lebanon, sri lanka, tunisia, bangladesh, trinidad tobago, Qatar حضور دارند که در مجموع ۱۸۴۹ مقاله منتشر کرده و ۲۵۹۲۳ استناد دریافت کرده‌اند. محوریت اصلی در این خوشه با کشورهای آسیایی است هر چند برخی کشورهای اروپایی مانند Switzerland نیز در این خوشه حضور دارند و با قدرت پیوند بالا و تأثیر قوی از نظر تعداد استنادها، به تقویت شبکه کمک می‌کنند. خوشه ۲ (رنگ سبز) از ۱۸ کشور USA, england, south africa, uganda, tanzania, kenya,

ethiopia, ukraine, ghana, luxembourg, zimbabwe, zambia, u arab emirates, rwanda, congo, cote ivoire, malawi, venezuela تشکیل شده است. در کل ۹۶۴۲ مقاله در این خوشه منتشر شده و ۳۰۴۰۱۲ استاندارد و ۳۱۲۱ پیوند دریافت کرده‌اند. کشورهای این خوشه به طور عمده حول محور قدرت‌های بزرگ غربی و آفریقایی می‌چرخد؛ USA و England به ترتیب با تعداد ۸۲۱۰ و ۹۰۴ مقاله و با ۲۶۴۵۹۲ و ۲۷۱۶۵ استاندارد و با ۱۴۹۷ و ۸۷۹ پیوند، نقش رهبری این خوشه را بر عهده دارند، در حالی که کشورهای آفریقایی مانند uganda، south africa، tanzania نیز در این شبکه حضور قابل توجه دارند. خوشه ۳ (رنگ آبی) با حضور ۱۶ کشور argentina, germany, spain, italy, brazil, iran, mexico, austria, portugal, colombia, greece, poland, chile, ecuador, peru, cyprus تشکیل شده است. در کل ۲۴۵۶ مقاله در این خوشه منتشر شده و ۴۴۸۸۷ استاندارد و ۱۷۵۰ پیوند دریافت کرده‌اند. کشورهای تشکیل دهنده این خوشه ترکیبی از کشورهای اروپایی مانند portugal, austria, italy, spain, germany، poland و کشورهایی از آمریکای لاتین و خاورمیانه مانند iran، colombia، mexico، brazil، argentina را در بر می‌گیرد. کشورهای این خوشه در بین همه خوشه‌ها، از نظر تعداد انتشارات و تعداد پیوند در رتبه دوم و از نظر دریافت استاندارد در رتبه سوم قرار دارند. خوشه ۴ (رنگ زرد) با حضور ۱۰ کشور canada, australia, israel, new zealand, ireland, north ireland, thailand, jordan, nepal, el salvador تشکیل شده است و در کل ۱۸۵۴ مقاله در این خوشه منتشر شده و ۴۶۷۹۴ استاندارد و ۱۱۷۶ پیوند دریافت کرده‌اند. کشورهای این خوشه در بین همه خوشه‌ها، از نظر تعداد انتشارات و تعداد پیوند در رتبه سوم و از نظر دریافت استاندارد در رتبه دوم قرار دارند. خوشه ۵ (رنگ بنفش) با حضور ۸ کشور netherlands, france, sweden, norway, denmark, finland, iceland, estonia تشکیل شده است که عمدتاً از شمال اروپا و اروپای غربی هستند. در کل ۱۱۸۳ مقاله در این خوشه منتشر شده و ۴۰۶۱۶ استاندارد و ۱۱۸۵ پیوند دریافت کرده‌اند. خوشه ۶، (رنگ فیروزه‌ای) با حضور ۵ کشور scotland, belgium، nigeria, lithuania, morocco یک شبکه را تشکیل داده‌اند. در کل ۲۹۴ مقاله در این خوشه منتشر شده و ۶۸۸۸ استاندارد و ۴۳۸ پیوند دریافت کرده‌اند. در نهایت، خوشه ۷ (رنگ نارنجی) با حضور ۴ کشور از اروپای مرکزی serbia، czech republic, slovenia, slovakia شکل گرفته است. که از نظر تعداد مقالات (۶۷) و تعداد استنادها (۲۶۲۹) مقادیر کمتری نسبت به سایر خوشه‌ها دارند و به همین دلیل از نظر قدرت کلی پیوند (۸۱) ضعیف‌تر از سایر خوشه‌ها هستند. در مقایسه بین خوشه‌ها، خوشه ۲ (رنگ سبز) به وضوح از نظر تعداد مقالات با حضور کشور USA به عنوان کشور برجسته با انتشار بیش از ۸۲۱۰ مقاله و دریافت ۲۶۴۵۹۲ استاندارد و برقراری ۱۴۹۷ قدرت پیوند، در صدر همه خوشه‌ها قرار دارد. پس از آن کشورهای تاثیرگذار دیگر از جمله انگلستان، کانادا، آلمان و استرالیا به ترتیب با دریافت ۲۷۱۶۵، ۲۳۰۶۶، ۱۵۸۲۴ و ۱۵۲۳۵ استاندارد در رده‌های بعدی قرار گرفتند.

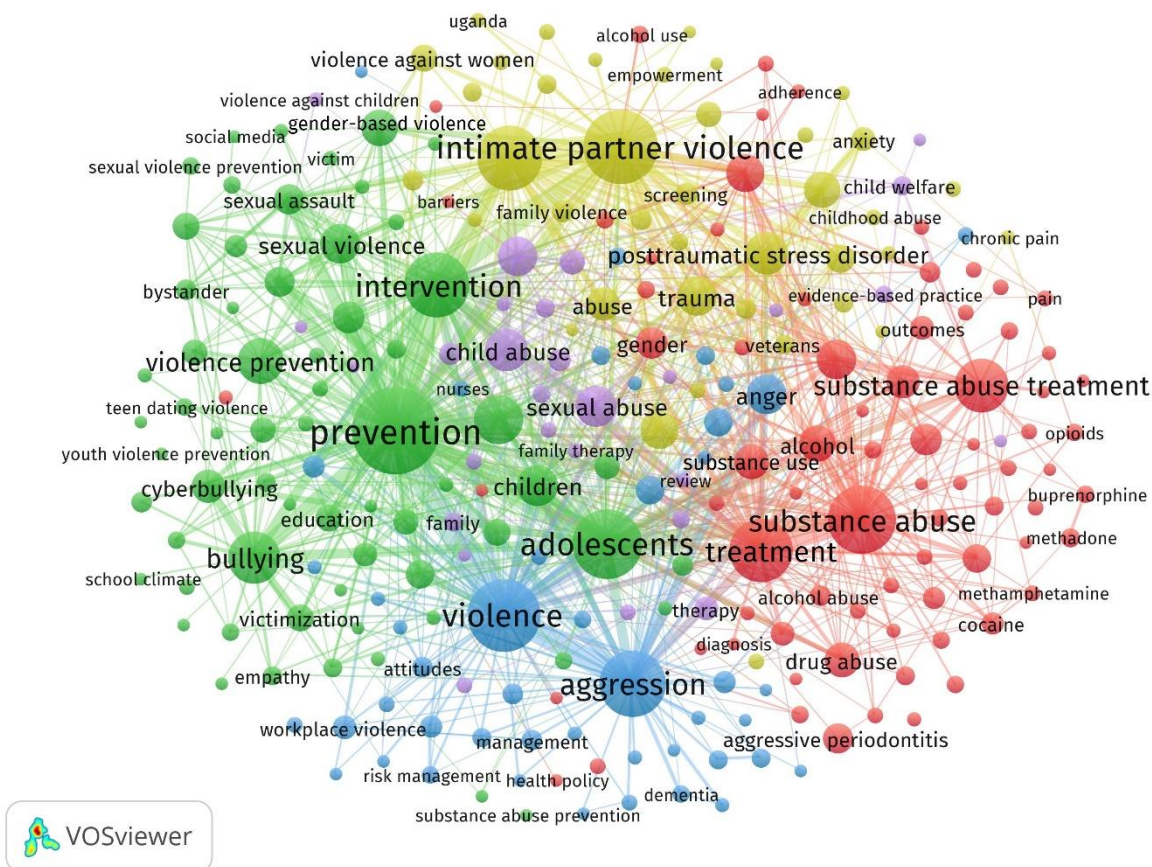
سایر یافته‌ها نشان داد بیشترین تعداد همکاری بین ایالات متحده و کانادا (۱۸۷ همکاری) رخ داده است. پس از آن بین ایالات متحده و انگلستان (۱۳۸ همکاری)، بین ایالات متحده و آفریقای جنوبی (۸۲ همکاری)، بین انگلستان و استرالیا (۷۹ همکاری)، و بین ایالات متحده و استرالیا (۷۷ همکاری) اتفاق افتاده است. کشور ایالات متحده در شبکه همکاری بین کشورهای این حوزه، با ۱۴۹۷ همکاری، به عنوان بانفوذترین کشور شناخته شد. پس از آن، همکاری انگلستان با

(۸۷۹ همکاری) و آلمان با (۴۴۹ همکاری) با سایر کشورها قابل توجه است.

پاسخ به پرسش ششم پژوهش. شبکه هم‌رخدادی واژگان حوزه مداخلات خشم، پرخاشگری و قلدری کدامند؟

شکل ۴ مصورسازی واژه‌های کلیدی پژوهش‌های مرتبط با مداخلات پیشگیرانه و درمانی در کنترل خشم، پرخاشگری و قلدری را نشان می‌دهد. از ۱۹۲۵۰ واژگان کلیدی با معیار ۲۰ رخداد برای هر واژه، با حذف واژه‌های عمومی و ادغام واژه‌های جمع و مفرد، ۲۵۵ واژه وارد شبکه شد و ۵ خوشه مفهومی تشکیل شد. در خوشه یک (رنگ قرمز) که ۷۵ واژه حضور دارند، واژه substance abuse با ۵۶۲ رخداد و با برقراری ۹۲۲ قدرت کلی پیوند در رتبه اول واژه‌های پرتکرار این خوشه و در رتبه پنجم واژه‌های پرتکرار کل خوشه‌ها قرار دارد. در کل، خوشه اول با تعداد ۴۸۴۱ رخداد در رتبه دوم تعداد انتشارات و با ۸۸۲۴ قدرت کلی پیوند در رتبه دوم از این نظر قرار دارد. خوشه دوم (رنگ سبز) با حضور ۶۵ واژه تشکیل شده است واژه prevention با ۹۱۱ رخداد و ۱۹۷۷ قدرت کلی پیوند رتبه اول را هم از لحاظ فراوانی و هم از لحاظ قدرت کلی پیوند در بین همه واژه‌ها به خود اختصاص داده است. خوشه سوم (رنگ آبی) با حضور ۴۵ کلیدواژه تشکیل شده است. واژه violence با ۶۲۰ فراوانی و با ۱۲۵۶ قدرت کلی پیوند، رتبه اول این خوشه و رتبه سوم رخداد را در بین تمامی خوشه‌ها به خود اختصاص داده است. خوشه چهارم (رنگ زرد) با حضور ۳۵ واژه تشکیل شده است. واژه intimate partner violence با ۶۵۳ رخداد و ۱۱۵۴ قدرت کلی پیوند، از نظر رخداد در رتبه اول این خوشه و در رتبه دوم کل خوشه‌ها قرار دارد. در کل، خوشه چهارم با تعداد ۳۲۳۵ رخداد و ۶۳۸۳ قدرت کلی پیوند در رتبه سوم قرار دارد. در خوشه پنجم (رنگ بنفش) که با حضور ۴ واژه تشکیل شده است واژه child abuse با ۲۲۵ رخداد و با برقراری ۳۵۲ قدرت کلی پیوند در رتبه اول واژه‌های پرتکرار این خوشه قرار دارد.

در بین همه خوشه‌ها، خوشه دوم (رنگ سبز) با ۵۸۳۶ رخداد، رتبه اول را از این نظر به دست آورده و به‌عنوان تاثیرگذارترین خوشه شناخته شد. این خوشه با حضور ۶۵ گره و با قدرت پیوندی بالغ بر ۱۱۵۴۷ تشکیل شده است و همبستگی بین موضوعات مختلف پیشگیرانه در حوزه خشونت، زورگویی و سوء استفاده از نوجوانان و کودکان را نشان می‌دهد. بیشترین هم‌رخدادی واژگان با ۵۰۷ مورد، بین دو جفت اصطلاح «خشونت علیه شریک عاطفی» و «خشونت خانگی» مشاهده شد. جدول ۶ موضوعات درون هر خوشه را براساس میزان رخداد آنها به ترتیب نشان می‌دهد. بر اساس تحلیل شبکه هم‌رخدادی واژگان، این مقاله یک بررسی جامع از ساختار مفهومی و موضوعات مرتبط با مداخلات پیشگیرانه و درمانی در کنترل خشم، پرخاشگری و قلدری را با رویکرد کتاب‌سنجی ارائه داد و موضوعات و حوزه‌های تحقیقاتی برجسته را در مداخلات پیشگیرانه و درمانی در کنترل خشم، پرخاشگری و قلدری شناسایی نمود.

شکل ۴ شبکه هم‌رخدادی واژگان در زمینه تحقیقات مربوط به مداخلات پیشگیرانه و درمانی در کنترل خشم، پرخاشگری و قلدری

جدول ۶. مشخصات خوشه‌های تشکیل شده بر اساس تحلیل واژگان کلیدی در زمینه مداخلات پیشگیرانه و درمانی در کنترل خشم، پرخاشگری و قلدری

نام خوشه	قدرت کلی پیوند	رخداد	مباحث موجود در خوشه‌ها (رخداد)	شماره خوشه، (رنگ) تعداد گره
مدیریت بالینی اختلالات مصرف مواد و اعتیاد	8824	4841	substance abuse(562), treatment(483), substance abuse treatment(341), women(190), HIV(171), alcohol(156), drug abuse(152), substance use(147), treatment outcome(137), substance use disorders(122), gender(121), aggressive periodontitis(108), addiction(103), outcomes(74), assessment(68), cocaine(63), comorbidity(58), pregnancy(54), clinical trials(52), alcohol abuse(51), relapse(45), drug treatment(44), methadone(43), case management(39), contingency management(39), alcohol use(38), drugs(38), opioids(38), rehabilitation(38), alcoholism(37), buprenorphine(37), residential treatment(37), drug use(36), drug abuse treatment(35), dual diagnosis(35), smoking(35), motivational interviewing(34), pain(34), methamphetamine(33), prevalence(33), retention(33), social support(32), stroke(32), cannabis(31), epidemiology(31), gender differences(31),	1 (Red) 75 node

نام خوشه	قدرت کلی پیوند	رخداد	مباحث موجود در خوشه‌ها (رخداد)	شماره خوشه، (رنگ) تعداد گره
پیشگیری و مداخلات جامع خشونت و سوء استفاده از نوجوانان	11547	5836	HIV prevention(31), motivation(31), alcohol dependence(30), adherence(29), recovery(29), coping(28), criminal justice(27), marijuana(26), engagement(25), rural(25), substance-related disorders(25), barriers(23), crime(23), mortality(23), co-occurring disorders(22), dropout(22), masculinity(22), methadone maintenance(22), stigma(22), diagnosis(21), discrimination(21), health policy(21), managed care(21), pharmacotherapy(21), brief intervention(20), harm reduction(20), psychopathology(20), treatment effectiveness(20), treatment retention(20) prevention(911), adolescents(574), intervention(496), bullying(333), child sexual abuse(297), violence prevention(258), sexual violence(184), gender-based violence(165), cyberbullying(129), evaluation(126), sexual assault(116), dating violence(111), youth(98), education(94), risk factors(90), victimization(89), bystander intervention(85), public health(84), program evaluation(80), youth violence(78), primary prevention(72), sexual harassment(61), effectiveness(52), bystander(50), school violence(50), policy(48), empathy(45), schools(44), parents(43), antisocial behavior(40), college students(38), teachers(38), teen dating violence(38), students(37), sexual violence prevention(36), bullying prevention(34), rape(34), health promotion(33), community(30), gun violence(30), self-efficacy(30), community violence(28), injury prevention(28), efficacy(27), victim(27), cultural contexts(25), focus groups(25), social norms(25), harassment(24), rituximab(24), secondary prevention(24), public policy(23), research(23), school bullying(23), self-esteem(23), community-based participatory research(22), school-based intervention(22), process evaluation(21), school-based prevention(21), community intervention(20), measurement(20), school climate(20), social media(20), substance abuse prevention(20), youth violence prevention(20)	2 (Green) 65 node
مدیریت خشم و خشونت در محیط‌ها ی بالینی و سازمانی	5687	3072	violence(620), aggression(534), children(211), anger(186), aggressive behavior(100), anger management(98), workplace violence(67), training(63), risk assessment(59), schizophrenia(58), attitudes(56), management(51), irritability(46), nursing(45), mindfulness(43), autism(42), suicide(41), risk management(39), emergency department(38), dementia(37), workplace bullying(34), nurses(32), aggressiveness(31), forensic psychiatry(31), hostility(31), psychiatry(31), safety(30), agitation(27), ethics(27), impulsivity(27), knowledge(27), conflict(26), delinquency(25), injury(24), intellectual disability(24), communication(24), borderline personality disorder(23), workplace(23), music therapy(21), adhd(20), conduct disorder(20), occupational health(20), police(20), restraint(20), virtual reality(20)	3 (Blue) 45 node
مداخلات روانشناختی و توانبخشی در خشونت	6383	3235	intimate partner violence(653), domestic violence(507), posttraumatic stress disorder(216), trauma(185), mental health(180), depression(155), abuse(137), cognitive behavioral therapy(100), violence against women(85), randomized controlled trial(77), anxiety(70), family violence(64), screening(58), recidivism(54), psychotherapy(52), interpersonal violence(51), veterans(45), counseling(44), group therapy(42), resilience(39), domestic abuse(34), empowerment(34), part-	4 (Yellow) 35 node

نام خوشه	قدرت کلی پیوند	رخداد	مباحث موجود در خوشه‌ها (رخداد)	شماره خوشه، (رنگ) تعداد گره
خانگی و روابط صمیمی			ner violence(34), childhood abuse(33), childhood maltreatment(33), quality of life(32), culture(28), emotion regulation(28), men(28), chronic pain(26), stress(26), partner abuse(23), traumatic brain injury(22), disability(20), group intervention(20)	
حمایت و مداخلات در زمینه کودک‌آزار ی و آسیب‌ها ی خانوادگی	2865	1553	child abuse(225), sexual abuse(203), child maltreatment(185), parenting(78), therapy(72), implementation(63), elder abuse(61), neglect(47), child welfare(44), covid-19(44), family(44), evidence-based practice(41), physical abuse(37), maltreatment(36), child protection(35), social work(34), early intervention(33), family therapy(33), primary care(31), child abuse and neglect(28), child neglect(26), attachment(25), violence against children(24), periodontitis(22), collaboration(21), early childhood(21), childhood(20), evidence-based treatment(20)	5 (Purple) 28 node

شبکه هم‌رخدادی واژگان براساس خوشه‌های تشکیل شده در زمینه مداخلات پیشگیرانه و درمانی در کنترل خشم، پرخاشگری و قلدری بررسی شد. یافته‌ها در جدول ۶ نشان داد پیشگیری نقش اساسی در کاهش رفتارهای پرخاشگرانه و خشونت‌آمیز ایفا می‌کند. در خوشه دوم، تأکید ویژه‌ای بر پیشگیری اولیه در مدارس، خانواده و جامعه دیده می‌شود. مداخلات روانی، آموزشی و اجتماعی، به‌ویژه در مراحل اولیه بروز رفتارهای خشونت‌آمیز، می‌تواند از تشدید مشکلات جلوگیری کند. این مداخلات می‌توانند در سطح فردی، خانوادگی، سازمانی یا اجتماعی اعمال شوند. در خوشه‌های دوم، سوم و چهارم، راهکارهایی مانند مداخله به‌عنوان شاهد^۱ برنامه‌های آموزشی برای والدین، و همچنین آموزش مهارت‌های مقابله‌ای در مدارس و محیط‌های کاری معرفی شده‌اند. درمان رفتاری و روان‌شناختی یکی از ارکان اصلی مدیریت خشم، پرخاشگری و رفتارهای ضد اجتماعی است. خوشه‌های اول، سوم و چهارم بر درمان‌های ترکیبی تأکید دارند. در خوشه سوم، روش‌های کنترل خشم و خصومت در افراد دارای مشکلات روانی یا محیط‌های پراسترس مانند بیمارستان‌ها و زندان‌ها معرفی شده‌اند. خوشه سوم به‌طور مستقیم با رفتارهای پرخاشگرانه و ضد اجتماعی مرتبط است. در خوشه دوم، آزار، اذیت، ارعاب، قلدری و قلدری سایبری به‌عنوان مشکلات رایج در میان نوجوانان شناخته شده‌اند. قربانیان خشونت و بدرفتاری نیازمند حمایت‌های چندلایه روانی، اجتماعی و حقوقی هستند. در خوشه‌های چهارم و پنجم، بر شناسایی زود هنگام قربانیان کودک‌آزاری، خشونت خانگی، و آزار جنسی تأکید شده است.

بحث و نتیجه‌گیری

یافته‌های این مطالعه نشان داد که طی سال‌های ۱۹۸۴-۲۰۲۵، تعداد مقالات منتشر شده در حوزه مداخلات خشم، پرخاشگری و قلدری روندی صعودی داشته است. این رشد با یافته‌های پژوهش‌هایی مانند حمدی و همکاران (۱۴۰۳)، پرابوو و همکاران (Prabowo et al., 2022) و سون و همکاران (Sun et al., 2023) هم‌راستا است که بیان کرده‌اند موضوعات مرتبط با قلدری، خشم و پرخاشگری و مداخلات روان‌شناختی در دهه اخیر توجه جهانی بیشتری را به خود

¹ Bystander intervention

جلب کرده‌اند. برخلاف مطالعات گذشته که به‌طور محدود بر قلدری دانشگاهی یا سایبری تمرکز داشتند (Prabowo et al., 2022)، این مطالعه نخستین تحلیل کتاب‌سنجی است که هم‌زمان سه پدیده خشم، پرخاشگری و قلدری را در بستر مداخلات پیشگیرانه و درمانی بررسی کرده است.

در بین کشورهایی که در حوزه خشم، خشونت و قلدری تحقیقاتی انجام داده‌اند، آمریکا در جایگاه نخست قرار دارد. این موضوع نشان دهنده تسلط ایالات متحده در پژوهش‌های مرتبط با موضوع پژوهش حاضر است. این یافته‌ها با نتایج حمدی و همکاران (۱۴۰۳)، ایشاک و همکاران (Ishak et al., 2023)، دنچه-زامورانو و همکاران (Denche-Zamorano et al., 2023)، سون و همکاران (Sun et al., 2023)، بولوت و ییلدریم (Bulut & Yildirim, 2024) و وانگ و همکاران (Wang et al., 2025) همسو است که در پژوهش‌های خود ایالات متحده را به عنوان پیشروترین کشور در انتشار مدارک حوزه، خشم، پرخاشگری و قلدری شناسایی کردند. یافته‌ها نشان داد مجله *Journal of Substance Abuse Treatment* به‌عنوان پربازده‌ترین و تأثیرگذارترین نشریه در حوزه مداخلات پیشگیرانه و درمانی کنترل خشم، پرخاشگری و قلدری است. اما در پژوهش ایشاک و همکاران (Ishak et al., 2023)، دو مجله *Journal of School Violence* و *International Journal of Bullying Prevention* به عنوان فعال‌ترین نشریات و مجلات *Journal of Adolescent Health* و *Aggressive Behavior* به عنوان پراستنادترین مجلات حوزه قلدری مدارس شناخته شدند. همچنین در مطالعه دنچه-زامورانو و همکاران (Denche-Zamorano et al., 2023)، مجله *Computers in Human Behavior* به‌عنوان مجله فعال در زمینه قلدری سایبری معرفی شد و سون و همکاران (Sun et al., 2023) مجله *Aggressive Behavior* را با بیشترین سهم انتشار و PLOS ONE را تأثیرگذارترین نشریه در حوزه خشم و پرخاشگری شناسایی کردند. وانگ و همکاران (Wang et al., 2025) نیز نشریه *Nurse Education Today* را به‌عنوان برترین مجله معرفی کردند. هیچ‌یک از این یافته‌ها با نتایج پژوهش حاضر همسو نیست که از دلایل آن می‌توان به تفاوت دامنه موضوعی و روش‌شناسی (راهبرد جستجوی متفاوت) پژوهش حاضر با تحقیقات قبلی دانست، چرا که هر یک از پژوهش‌های فوق تنها بر خشم، پرخاشگری یا قلدری متمرکز بودند، اما در پژوهش حاضر این مقوله‌ها به‌طور هم‌زمان مورد بررسی قرار گرفت. هرچند در بین ۱۰ دانشگاه پیشرو هیچ موسسه‌ای خارج از آمریکای شمالی دیده نمی‌شود، این امر ممکن است به تمرکز بیشتر پژوهش‌ها در آمریکای شمالی تأکید کند یا اینکه پژوهش‌ها در حوزه مداخلات پیشگیرانه و درمانی در کنترل خشم، پرخاشگری و قلدری در سایر مناطق جهان کمتر انجام شده و کمتر مورد استناد واقع شده‌اند. این موضوع می‌تواند به‌عنوان یک شکاف پژوهشی در مشارکت جهانی مورد بررسی قرار گیرد. به نظر می‌رسد خشم و خشونت در ایالات متحده شیوع نسبتاً بالایی دارد (Campbell, Kalesan, et al. 2016) و این موضوعات به‌عنوان چالش اجتماعی مهم در ایالات متحده شناخته می‌شوند. از طرف دیگر در ایالات متحده، به موضوعاتی مانند سلامت روان، کنترل استرس و مدیریت خشم بیشتر از کشورهای دیگر توجه می‌شود (Jorm, 2012). از این رو تقاضا برای پژوهش‌های کاربردی و طراحی مداخلات پیشگیرانه در ایالات متحده روند افزایشی را طی نموده است.

نتایج پژوهش حاضر در خوشه دوم نشان می‌دهد که کاهش بروز خشونت و پرخاشگری مستلزم اتخاذ رویکردی دوسویه است: پیشگیری هدف‌مند در سطح جمعی (مدارس، خانواده و جامعه) همراه با برنامه‌های درمانی جامع برای افراد دارای رفتارهای پرخاشگرانه. پیشگیری اولیه از طریق آموزش مهارت‌های اجتماعی-هیجانی، توانمندسازی والدین و سیاست‌گذاری مدرسه‌محور به‌طور موثر شیوع رفتارهای خشونت‌آمیز را کاهش می‌دهند، این نتیجه با یافته‌های

حمدی پور و همکاران (۱۴۰۴) مبنی بر شناسایی پیشگیری و آموزش سلامت روان به عنوان خوشه اصلی مطابقت دارد و ضرورت ادغام زود هنگام پیشگیری و مراقبت درمانی را برجسته می سازد. همچنین در خوشه دوم، قلدری (حضور و سایبری)، آزار و اذیت و ارباب به عنوان تهدیدات برجسته سلامت روان نوجوانان شناسایی شده اند. این نتایج با یافته های مصطفوی و همکاران (۱۴۰۰) در خصوص تمرکز پژوهش های محلی بر کودک آزاری همخوانی دارد. مداخلات مدرسه محور شامل برنامه های ضد قلدری، آموزش معلمان و والدین، و ایجاد سیاست های گزارش دهی ساختاریافته اثر گذارند؛ شواهد کمی نشان می دهد این برنامه ها در کاهش حدود ۱۸-۱۹ درصد از ارتکاب قلدری و کاهش حدود ۱۵-۱۶ درصد از قربانی شدن قلدری مؤثر بوده اند (Gaffney et al., 2021). مقابله با قلدری سایبری مستلزم ترکیبی از نظارت والدین، آموزه های سواد رسانه ای و سیستم های گزارش آنلاین است.

در خوشه سوم، مدیریت خشم، خصومت و تحریک پذیری به عنوان محور کاهش رفتارهای پرخاشگرانه مطرح شده است. شواهد نشان می دهد که بسته های مداخله ای چند جانبه شامل آموزش مهارت های کنترل خشم و تنظیم هیجان، تمرین های ذهن آگاهی و درمان های روان شناختی فردی و گروهی در محیط های آموزشی، کاری و بالینی می توانند خصومت را کاهش دهند. در محیط های پرخطر (مانند بیمارستان ها و مراکز اصلاحی) لازم است پروتکل های استاندارد ارزیابی ریسک و مداخله بحران اجرا شوند و در مواقع وجود اختلالات هم زمان روان پزشکی، درمان دارویی هدفمند به عنوان مکمل درمان روان شناختی لحاظ شود. در نهایت، شناسایی زود هنگام در دوران کودکی و نوجوانی و مداخلات خانواده محور می توانند از تشدید رفتارهای ضد اجتماعی جلوگیری کنند.

قربانیان خشونت و بد رفتاری نیازمند حمایت های چند لایه روانی، اجتماعی و حقوقی هستند. در خوشه های چهارم و پنجم، بر شناسایی زود هنگام قربانیان کودک آزاری، خشونت خانگی، و آزار جنسی تأکید شده است. اجرای غربالگری های منظم، آموزش کارکنان خدمات اجتماعی، استفاده از مداخلات خانواده محور و فراهم کردن درمان های روانی برای ترمیم آسیب های روان شناختی و توانمندسازی اجتماعی و اقتصادی قربانیان، از جمله گام های مهم در باز توانی این افراد است. همچنین ایجاد شبکه های حمایتی اجتماعی و قانونی برای محافظت از قربانیان و جلوگیری از تکرار بد رفتاری افراد، ضروری است.

پیشنهادهای اجرایی پژوهش

- ۱- برای پیشگیری از رفتارهای پرخاشگرانه و قلدری پیشنهاد می شود مداخلات آموزشی و تقویت مهارت های مقابله ای در سه سطح مدرسه، خانواده و جامعه طراحی و اجرا گردد، به این موضوع در خوشه دوم تأکید شده است.
- ۲- با توجه به خوشه سوم، در شرایط بحرانی، پیشنهاد می شود مداخلات چند بعدی با تمرکز بر مؤلفه های روان شناختی، آموزشی و اجتماعی طراحی و اجرا شوند، زیرا چنین رویکردهایی می توانند نقش مؤثری در پیشگیری از تشدید هیجانات منفی از جمله خشم و پرخاشگری ایفا نمایند.
- ۳- در حوزه درمان و باز توانی افراد پرخاشگر، بهره گیری از روش های رفتاری، روان شناختی و روش های ترکیبی، همراه با مدیریت خشم از طریق کاهش عوامل استرس زا در محیط زندگی، می تواند نقشی مؤثری در کاهش خصومت و تحریک پذیری افراد ایفا کند این موضوع در خوشه های چهارم و پنجم مطرح شده است.
- ۴- این مطالعه در خوشه دوم، روند فزاینده قلدری، آزار و اذیت و قلدری سایبری را میان نوجوانان مورد شناسایی قرار داد و بر ضرورت طراحی مداخلات ویژه در این زمینه تأکید می کند.

۵- براساس یافته‌ها در خوشه دوم، مداخلات روانی، آموزشی و اجتماعی، به‌ویژه در مراحل اولیه بروز رفتارهای خشونت‌آمیز، می‌تواند از تشدید مشکلات جلوگیری کند. این مداخلات می‌تواند در سطح فردی، خانوادگی، سازمانی یا اجتماعی اعمال شوند. حمایت‌های چندلایه روانی، اجتماعی و حقوقی برای این گروه از افراد پیشنهاد می‌شود.

پیشنهاد برای پژوهش‌های آتی

- در پژوهش حاضر، مقالات اصیل و مروری مرتبط با مداخلات پیشگیرانه و درمانی در کنترل خشم، پرخاشگری و قلدری از طریق پایگاه اطلاعات وب‌آوساینس مورد بررسی قرار گرفت. پیشنهاد می‌شود در تحقیقات آتی علاوه بر پایگاه اطلاعات وب‌آوساینس، پایگاه‌های دیگری مانند Scopus و PubMed نیز مورد جست‌وجو و تحلیل قرار گیرند و نتایج به‌دست‌آمده از این پایگاه‌ها با یافته‌های پژوهش حاضر مقایسه شود تا چشم‌انداز گسترده‌تری از قلمرو موضوعی فراهم گردد.

- مطالعات آینده می‌توانند با افزایش دوره‌های پیگیری (بیش از ۱۲ ماه)، ابعاد پایداری اثربخشی مداخلات و درمان را بررسی کنند. این نوع مطالعات می‌توانند به شناسایی تداوم تغییرات رفتاری و عاطفی در بعد زمانی گسترده کمک نمایند.

- تلفیق حوزه‌های روان‌شناسی بالینی، علوم اعصاب، علوم تربیتی و مطالعات اجتماعی می‌تواند به ایجاد مداخلاتی جامع‌تر بینجامد. مطالعات آینده می‌توانند چارچوب‌های نظری میان‌رشته‌ای را پایه قرار دهند و اثربخشی آن‌ها را در مطالعات کنترل‌شده تصادفی ارزیابی کنند.

- فناوری‌های نوین از جمله اپلیکیشن‌های تلفن همراه می‌توانند امکان دسترسی گسترده و پایش لحظه‌ای مداخلات را فراهم سازند. پژوهش‌های آینده می‌توانند اثربخشی این فناوری‌ها را ارزیابی نمایند.

تقدیر و تشکر

این مقاله حاصل یک پژوهش مستقل است که توسط نویسندگان انجام شده و تحت حمایت هیچ سازمانی قرار نداشته است.

تعارض منافع

نویسندگان اعلام می‌دارند که در خصوص انتشار این مقاله تضاد منافع وجود ندارد. علاوه بر این، موضوعات اخلاقی، از جمله سرقت ادبی، رضایت آگاهانه، سوء رفتار، جعل داده‌ها، انتشار و ارسال مجدد و مکرر و همچنین، سیاست مجله در قبال استفاده از هوش مصنوعی از سوی نویسندگان رعایت شده است.

فهرست منابع

پشوتنی‌زاده، م.، و عصاره، ف. (۱۳۸۸). تحلیل استنادی و ترسیم نقشه تاریخ‌نگاشتی تولیدات علمی کشاورزی در نمایه استنادی علوم در سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۸. *پژوهشنامه پردازش و مدیریت اطلاعات*، ۲۵(۱)، ۲۳-۵۲.

https://jipm.irandoc.ac.ir/article_699001.html

حمدی، ف.، ذکایی، م.، س.، عباس‌پور، ع.، و خورسندی طاسکوه، ع. (۱۴۰۳). قلدری دانشگاهی: مروری سیستماتیک مبتنی بر مطالعات نمایه‌شده بین‌المللی. *آموزش عالی ایران*، ۱۶(۳)، ۱۳۷-۱۱۳.

https://ihej.ir/browse.php?a_id=2070&sid=1&slc_lang=fa

- حمدی پور، ا.، عطاپور، ه.، حشمتی، ر.، و غیبی، آ. (۱۴۰۴). تحلیل روند انتشار و مصورسازی پژوهش‌های حوزه روان‌شناسی سلامت با استفاده از داده‌های پایگاه استنادی (Web of Science -WoS). پایش، ۲۴(۳)، ۳۵۴-۳۴۱.
<https://doi.org/10.61186/payesh.24.3.341>
- حمدی پور، ا.، عطاپور، ه.، و زرداری، س. (۱۳۹۹). ۵۰ سال پژوهش در حوزه روان درمانی: یک بررسی علم‌سنجی. فصلنامه پژوهش‌های نوین روانشناختی، ۱۵(۵۹)، ۸۷-۱۰۸.
https://psychologyj.tabrizu.ac.ir/article_11496.html
- رحیمی، ص.، سهیلی، ف.، و یزدانبخش، ک. (۱۴۰۴). کشف روندهای فعلی و شناسایی مسیرهای پژوهشی آینده در علوم اعصاب. پژوهش‌نامه علم‌سنجی، <https://doi.org/10.22070/rsci.2025.20132.1788>
- مصطفوی، ا.، اسمعیل پونکی، ا.، و خوئینی، س. (۱۴۰۰). الگوهای هم‌نویسندگی و روندهای موضوعی مدارک علمی تولیدشده توسط پژوهشگران علم روانشناسی دانشگاه‌های شهر تهران در پایگاه اطلاعاتی وب‌آوساینس. پژوهش‌نامه علم‌سنجی، ۷(۱)، ۱۸۳-۲۰۲.
<https://doi.org/10.22070/rsci.2020.4987.1340>
- Anderson, C. A., & Bushman, B. J. (2002). Human aggression. *Annual Review of Psychology*, 53, 27-51. <https://doi.org/10.1146/annurev.psych.53.100901.135231>
- Arnout, B. A., Alshehri, A. S., Assiri, A. M., & Al-Qadimi, F. Y. (2020). Diagnostic criteria for postbullying disorder: A phenomenological research design of bullying victims. *Journal of Public Affairs*, 20(3), e2063. <https://doi.org/10.1002/pa.2063>
- Attawell, K. (2019). *Behind the numbers: Ending school violence and bullying*. UNESCO. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000366483>
- Bansal, S., Garg, N., Singh, J., & Van Der Walt, F. (2024). Cyberbullying and mental health: past, present and future. *Frontiers in Psychology*, 14, 1279234. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1279234>
- Barros, R. (2024). The practice of bullying: An issue for school and society. *Contribuciones a Las Ciencias Sociales*, 17(1), 7215-7234. <https://doi.org/10.55905/revconv.17n.1-434>
- Babcock, J. C., Green, C. E., & Robie, C. (2004). Does batterers' treatment work? A meta-analytic review of domestic violence treatment. *Clinical Psychology Review*, 23(8), 1023-1053. <https://doi.org/10.1016/j.cpr.2002.07.001>
- Bragg, K. M., Marchand, G. C., Hilpert, J. C., & Cummings, J. L. (2022). Using bibliometrics to evaluate outcomes and influence of translational biomedical research centers. *Journal of Clinical and Translational Science*, 6(1), e72. <https://doi.org/10.1017/cts.2021.863>
- Braun, V., & Clarke, V. (2020). One size fits all? What counts as quality practice in (reflexive) thematic analysis? *Qualitative Research in Psychology*, 18(3), 328-352. <https://doi.org/10.1080/14780887.2020.1769238>
- Bulut, M., & Yildirim, N. (2024). Aggression in psychiatry: a bibliometric analysis. *Middle East Current Psychiatry*, 31(1), 84. <https://doi.org/10.1186/s43045-024-00476-9>
- Camacho, A., Runions, K., Ortega-Ruiz, R., & Romera, E. M. (2023). Bullying and Cyberbullying Perpetration and Victimization: Prospective Within-Person Associations. *Journal of Youth and Adolescence*, 52(2), 406-418. <https://doi.org/10.1007/s10964-022-01704-3>
- Campbell, J. C. (2002). Health consequences of intimate partner violence. *The Lancet*, 359(9314), 1331-1336. [https://doi.org/10.1016/s0140-6736\(02\)08336-8](https://doi.org/10.1016/s0140-6736(02)08336-8)
- Carden, J., Jones, R. J., & Passmore, J. (2021). Defining Self-Awareness in the Context of Adult Development: A Systematic Literature Review. *Journal of Management Education*, 46(1), 140-177. <https://doi.org/10.1177/1052562921990065>
- Cohen, J. (2013). *Statistical power analysis for the behavioral sciences* (2nd ed.). Routledge.
- Chu, X. W., Fan, C. Y., Liu, Q. Q., & Zhou, Z. K. (2018). Stability and Change of Bullying Roles in the Traditional and Virtual Contexts: A Three-Wave Longitudinal Study in Chinese Early Adolescents. *Journal of Youth and Adolescence*, 47(11), 2384-2400. <https://doi.org/10.1007/s10964-018-0908-4>

- Cretu, D. M., & Morandau, F. (2022). Bullying and cyberbullying: a bibliometric analysis of three decades of research in education. *Educational Review*, 76(2), 371-404. <https://doi.org/10.1080/00131911.2022.2034749>
- Dailey, S. F., & Roche, R. R. (2025). The SHIELD framework: Advancing strength-based resilience strategies to combat bullying and cyberbullying in youth. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 22(1), 1-30. <https://doi.org/10.3390/ijerph22010066>
- Danesh, F., & Mardani-Nejad, A. (2021). 1.1 A Historical Overview of Bibliometrics. In B. Rafael (Ed.), *Handbook Bibliometrics* (pp. 7-18). De Gruyter Saur. <https://doi.org/10.1515/9783110646610-003>
- Denche-Zamorano, Á., Barrios-Fernandez, S., Galán-Arroyo, C., Sánchez-González, S., Montalva-Valenzuela, F., Castillo-Paredes, A., Rojo-Ramos, J., & Olivares, P. R. (2023). Science Mapping: A Bibliometric Analysis on Cyberbullying and the Psychological Dimensions of the Self. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 20(1), 209. <https://doi.org/10.3390/ijerph20010209>
- Department of Pediatrics, University of Pittsburgh School of Medicine. (2025). Elizabeth Miller, MD, PhD, FSAHM. <https://www.pediatrics.pitt.edu/people/elizabeth-miller-md-phd-fsahm>
- DeWall, C. N., Anderson, C. A., & Bushman, B. J. (2011). The general aggression model: Theoretical extensions to violence. *Psychology of Violence*, 1(3), 245-258. <https://doi.org/10.1037/a0023842>
- Donoghue, C., & Pascoe, C. J. (2023). A sociology of bullying: Placing youth aggression in social context. *Sociology Compass*, 17(4), e13071. <https://doi.org/10.1111/soc4.13071>
- Donoghue, C., Raia-Hawrylak, A., Harger, B., Ohanian, N., Shahin, S., & Steimle, A. (2023). Using the Sociological Perspective to Reduce Bullying in Schools: The Case for a School Sociologist. *International Journal of Bullying Prevention*, 7(1), 28-35. <https://doi.org/10.1007/s42380-023-00177-7>
- Dorta-González, P., Rodríguez-Caro, A., & Dorta-González, M. I. (2024). Societal and scientific impact of policy research: A large-scale empirical study of some explanatory factors using Altmetric and Overton. *Journal of Informetrics*, 18(3), 101530. <https://doi.org/10.1016/j.joi.2024.101530>
- Drabick, D. A., & Baugh, D. (2010). A community-based approach to preventing youth violence: what can we learn from the playground? *Prog Community Health Partnersh*, 4(3), 189-196. <https://doi.org/10.1353/cpr.2010.0002>
- Farrington, D. P., & Ttofi, M. M. (2009). School-based programs to reduce bullying and victimization. *Campbell Systematic Reviews*, 5(1), i-148. <https://doi.org/10.4073/csr.2009.6>
- Felitti, V. J., Anda, R. F., Nordenberg, D., Williamson, D. F., Spitz, A. M., Edwards, V., Koss, M. P., & Marks, J. S. (1998). Relationship of Childhood Abuse and Household Dysfunction to Many of the Leading Causes of Death in Adults: The Adverse Childhood Experiences (ACE) Study. *American Journal of Preventive Medicine*, 14(4), 245-258. [https://doi.org/10.1016/S0749-3797\(98\)00017-8](https://doi.org/10.1016/S0749-3797(98)00017-8)
- Fernández Herrerías, A. I., Jiménez Torres, M. G., Terrón, P. D., & Moreno Guerrero, A. J. (2024). Cyberaggression and cybervictimisation in adolescents: Bibliometric analysis in Web of Science. *Heliyon*, 10(1), e23329. <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2023.e23329>
- Gaffney, H., Ttofi, M. M., & Farrington, D. P. (2021). Effectiveness of school-based programs to reduce bullying perpetration and victimization: An updated systematic review and meta-analysis. *Campbell Systematic Reviews*, 17(2), e1143. <https://doi.org/10.1002/cl2.1143>
- Garfield, E. (2010). *Historiograph compilation HistCite guide*. <https://garfield.library.upenn.edu/histcomp/guide.html>
- Garfield, E., Paris, S., & Stock, W. G. (2006). HistCiteTM: A software tool for informetric analysis of citation linkage. *Information Wissenschaft und Praxis*, 57(8), 391-400. https://www.ling.hhu.de/fileadmin/redaktion/Fakultaeten/Philosophische_Fakultaet/Sprache_und_Information/Informationswissenschaft/Dateien/Wolfgang_G._Stock/Daten_vor_2011/1166781_999eugenegarf.pdf
- Garro, A., Janal, M., Kondroski, K., Stillo, G., & Vega, V. (2023). Mindfulness Initiatives for Students, Teachers, and Parents: A Review of Literature and Implications for Practice During COVID-19 and Beyond. *Contemporary School Psychology*, 27(1), 152-169. <https://doi.org/10.1007/s40688-022-00446-0>

- Gélinas, J., Claing, A., Dugal, C., Savard, C., Daspe, M.-È., Péloquin, K., Godbout, N., & Brassard, A. (2025). Intergenerational transmission of childhood interpersonal trauma in adults entering therapy for intimate partner violence: The role of identity diffusion. *Child Abuse & Neglect*, 161, 107258. <https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2025.107258>
- Green, D. M., Spears, B. A., & Price, D. A. (2023). Reforming Approaches to Persistent Bullying in Schools. In: Oxford University Press. <https://oxfordre.com/education/view/10.1093/acrefore/9780190264093.001.0001/acrefore-9780190264093-e-1897>
- Hamdi, F., Zokaei, M. S., Abbaspour, A., & Khorsandi Taskoh, A. (2024). Academic Bullying: A Systematic Review Based on Internationally Indexed Studies [Research]. *Iranian Higher Education*, 16(3), 113-137. <http://ihej.ir/article-1-2070-fa.html> [In Persian].
- Hamdipour, A., Atapour, H., Heshmati, R., & Gheibi, A. (2025). An analysis of publication trends and visualization of health psychology research using the Web of Science citation database [Descriptive]. *Payesh (Health Monitor) Journal*, 24(3), 341-354. <https://doi.org/10.61186/payesh.24.3.341> [In Persian].
- Hamdipour, A., Atapour, H., & Zardary, S. (2020). 50 years of research in the psychotherapy: a scientometric study. *Journal of Modern Psychological Researches*, 15(59), 87-108. https://psychologyj.tabrizu.ac.ir/article_11496.html?lang=en [In Persian].
- Hayman, R., Wharton, K., Bruce-Martin, C., & Allin, L. (2022). Benefits and motives for peer mentoring in higher education: an exploration through the lens of cultural capital. *Mentoring & Tutoring: Partnership in Learning*, 30(2), 256-273. <https://doi.org/10.1080/13611267.2022.2057098>
- Hu, W., Wang, M., Bian, J., Ding, J., Liu, W., & Gu, X. (2024). Evaluation of fetal cardiac morphology and function by fetal heart quantification technique in the normal second and third trimesters. *Transl Pediatr*, 13(7), 1106-1118. <https://doi.org/10.21037/tp-24-123>
- Huang, J. (2023). *Impact of attachment style and school bullying* 2023 International Conference on Education, Psychology and Cultural Communication (ICEPCC 2023), SHS Web of Conferences, 180, 03024. <https://doi.org/10.1051/shsconf/202318003024>
- Ishak, M. S., Sarkowi, A., Ahmi, A., Abdulrauf-Salau, A., & Memon, S. (2023). Global Research Trends in School Bullying: A Bibliometric Analysis. *Journal of Educational and Social Research*, 13(1), 91-105. <https://doi.org/10.36941/jesr-2023-0009>
- Jiang, H., Jin, Y., & Yang, Q. (2025). Traditional Bullying Victimization and Cyberbullying Perpetration: the Role of Anger Rumination and Self-Control. *Psychology Research and Behavior Management*, 18, 877-886. <https://doi.org/10.2147/PRBM.S507510>
- Jiang, S., Chen, Y., & Wang, L. (2024). Effectiveness of Community-Based Programs on Aggressive Behavior Among Children and Adolescents: A Systematic Review and Meta-Analysis. *Trauma, Violence & Abuse*, 25(4), 2845-2861. <https://doi.org/10.1177/15248380241227986>
- Jorm, A. F. (2012). Mental health literacy: empowering the community to take action for better mental health. *American Psychologist*, 67(3), 231-243. <https://doi.org/10.1037/a0025957>
- Kalesan, B., Mobily, M. E., Keiser, O., Fagan, J. A., & Galea, S. (2016). Firearm legislation and firearm mortality in the USA: a cross-sectional, state-level study. *The Lancet*, 387(10030), 1847-1855. [https://doi.org/10.1016/s0140-6736\(15\)01026-0](https://doi.org/10.1016/s0140-6736(15)01026-0)
- Kashdan, T. B., Goodman, F. R., Mallard, T. T., & DeWall, C. N. (2016). What Triggers Anger in Everyday Life? Links to the Intensity, Control, and Regulation of These Emotions and Personality Traits. *Journal of Personality*, 84(6), 737-749. <https://doi.org/10.1111/jopy.12214>
- Kim, E. K., Allen, J. P., & Jimerson, S. R. (2024). Supporting Student Social Emotional Learning and Development. *School Psychology Review*, 53(3), 201-207. <https://doi.org/10.1080/2372966x.2024.2346443>
- Krug, E. G., Mercy, J. A., Dahlberg, L. L., & Zwi, A. B. (2002). The world report on violence and health. *The Lancet*, 360(9339), 1083-1088. [https://doi.org/10.1016/s0140-6736\(02\)11133-0](https://doi.org/10.1016/s0140-6736(02)11133-0)

- Lee, C., Patchin, J. W., Hinduja, S., & Dischinger, A. (2020). Bullying and delinquency: The impact of anger and frustration. *Violence and Victims*, 35(4), 503-523. <https://doi.org/10.1891/VV-D-19-00076>
- Levchenko, Y. (2021). World Experience Against Bullying. *Law Journal of the National Academy of Internal Affairs*, 21(1), 91-97. <https://doi.org/10.33270/04212101.91>
- Li, J., Cai, J., Jiang, S., & Li, X. (2025). The association between witnessing domestic violence and trait aggression via anger rumination among Chinese college students: The moderated mediating role of socioeconomic status. *Children and Youth Services Review*, 178, 108530. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2025.108530>
- Lin, J. C., & Shih, Y. H. (2024). Strategies for preventing school bullying—A life education perspective. *Frontiers in Psychology*, 15, 1429215. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2024.1429215>
- Lin, L. Y., Chien, Y. N., Chen, Y. H., Wu, C. Y., & Chiou, H. Y. (2022). Bullying experiences, depression, and the moderating role of resilience among adolescents. *Frontiers in Public Health*, 10, 872100. <https://doi.org/10.3389/fpubh.2022.872100>
- Ma, C., Su, H., & Li, H. (2020). Global Research Trends on Prostate Diseases and Erectile Dysfunction: A Bibliometric and Visualized Study. *Frontiers in Oncology*, 10, 627891. <https://doi.org/10.3389/fonc.2020.627891>
- McBrayer, J., Landers, E., Posick, C., & Pannell, S. (2025). Student bullying prevention: Educators' responses to varied types of bullying occurrence in an online school setting. *Journal of Online Learning Research*, 11(1), 35-53. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1469271.pdf>
- McLellan, A. T., Kushner, H., Metzger, D., Peters, R., Smith, I., Grissom, G., Pettinati, H., & Argeriou, M. (1992). The fifth edition of the addiction severity index. *Journal of Substance Abuse Treatment*, 9(3), 199-213. [https://doi.org/10.1016/0740-5472\(92\)90062-S](https://doi.org/10.1016/0740-5472(92)90062-S)
- McLellan, A. T., Luborsky, L., Woody, G. E., & O'Brien, C. P. (1980). An improved diagnostic evaluation instrument for substance abuse patients. The Addiction Severity Index. *The Journal of Nervous and Mental Disease*, 168(1), 26-33. <https://doi.org/10.1097/00005053-198001000-00006>
- Mittal, V. A., & Walker, E. F. (2011). Diagnostic and statistical manual of mental disorders. *Psychiatry Research*, 189(1), 158-159. <https://doi.org/10.1016/j.psychres.2011.06.006>
- Mostafavi, I., Esmaeil Pounaki, E., & Khoieni, S. (2021). Co-authoring Patterns and Subject Trends of Scientific Documents Produced by Psychology Researchers at Universities of Tehran in Web of Science Database. *Scientometrics Research Journal*, 7(1), 183-202. <https://doi.org/10.22070/rsci.2020.4987.1340> [In Persian].
- Murphy, J. W. (2014). *Community-based interventions: Philosophy and action*. Springer. <https://doi.org/10.1007/978-1-4899-8020-5>
- Nickerson, A. B. (2019). Preventing and intervening with bullying in schools: A framework for evidence-based practice. *School Mental Health*, 11(1), 15-28. <https://doi.org/10.1007/s12310-017-9221-8>
- O'Higgins Norman, J. (2024). School bullying: an inclusive definition. Report for the UNESCO and World Anti-Bullying Working Group. Dublin: Dublin City University
- Olson, S., & Simon, P. (2014). *Building capacity to reduce bullying: Workshop summary*. National Academies Press. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/25232636/>
- Parrott, W. G. (2001). Implications of Dysfunctional Emotions for Understanding How Emotions Function. *Review of General Psychology*, 5(3), 180-186. <https://doi.org/10.1037/1089-2680.5.3.180>
- Prabowo, I., Hendrayana, Y., Ma'mun, A., Berliana, B., & Sofyan, D. (2022). Bibliometric analysis of harassment and bullying in sport. *Pedagogy of Physical Culture and Sports*, 26(5), 334-343. <https://doi.org/10.15561/26649837.2022.0508>
- Pashootanizadeh, M., & Osareh, F. (2009). Citation Analysis and Histogramic Outline of Scientific Output in Agriculture Using Science Citation Index (2000-2008). *Iranian Journal of Information Processing and Management*, 25(1), 23-52. https://jipm.irandoc.ac.ir/article_699001_0e92b661349a216c45d54ae9a1e72a34.pdf [In Persian].

- Rahimi, S., Soheili, F., & Yazdanbakhsh, K. (2025). Discovering current trends and identifying future research directions in neuroscience. *Scientometrics Research Journal*.
<https://doi.org/10.22070/rsci.2025.20132.1788> [In Persian].
- School of Social Work, Rutgers University. (2025). Victoria Banyard.
<https://socialwork.rutgers.edu/victoria-banyard>
- Shih, Y.-H. (2023). Case study of intergenerational learning courses implemented in a preschool: perceptions of young children and senior citizens. *Educational Gerontology*, 50(1), 11-26.
<https://doi.org/10.1080/03601277.2023.2216089>
- Siddiqui, S., Schultze-Krumbholz, A., & Kamran, M. (2025). Advancing understanding and mitigating antisocial and bullying behaviors: insights and strategies for school-based intervention. *Frontiers in Education*, 10, 1627530. <https://doi.org/10.3389/educ.2025.1627530>
- Snyder, H. N., & Sickmund, M. (2006). *Juvenile offenders and victims: 2006 national report*. Office of Juvenile Justice and Delinquency Prevention. <https://ojjdp.ojp.gov/statistical-briefing-book/nr2006>
- Stanford Medicine. (2025). Rudolf Moos. <https://med.stanford.edu/profiles/rudolf-moos>
- Stare, J., & Kejžar, N. (2014). On standardization of the Activity Index. *Journal of Informetrics*, 8(3), 503-507. <https://doi.org/10.1016/j.joi.2014.04.004>
- Stephens, A. N., How, S. N., Crotty, R., & Oxley, J. (2025). Never being aggressive is important: A nationally representative survey of aggressive driving in Australia. *Transportation Research Part F: Traffic Psychology and Behaviour*, 114, 86-98. <https://doi.org/10.1016/j.trf.2025.05.023>
- Straus, M. A., Hamby, S. L., Boney-McCoy, S. U. E., & Sugarman, D. B. (1996). The revised conflict tactics scales (cts2): development and preliminary psychometric data. *Journal of Family Issues*, 17(3), 283-316. <https://doi.org/10.1177/019251396017003001>
- Sun, X., Yu, X., & Li, K. (2023). Anger and aggression research: A bibliometric analysis from 2012 to 2022. *Medicine (Baltimore)*, 102(36), e35132. <https://doi.org/10.1097/MD.00000000000035132>
- Szomszor, M., & Adie, E. (2022). Overton: A bibliometric database of policy document citations. *Quantitative Science Studies*, 3(3), 624-650. https://doi.org/10.1162/qss_a_00204
- Tamir, M., Mitchell, C., & Gross, J. J. (2008). Hedonic and Instrumental Motives in Anger Regulation. *Psychological Science*, 19(4), 324-328. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9280.2008.02088.x>
- Tho, S. W., Yeung, Y. Y., Wei, R., Chan, K. W., & So, W. W.-m. (2017). A Systematic Review of Remote Laboratory Work in Science Education with the Support of Visualizing its Structure through the HistCite and CiteSpace Software. *International Journal of Science and Mathematics Education*, 15(7), 1217-1236. <https://doi.org/10.1007/s10763-016-9740-z>
- UNESCO. (2019). Behind the numbers: ending school violence and bullying. In: UNESCO.
https://unesdoc.unesco.org/notice?id=p::usmarcdef_0000366483
- University of Michigan School of Social Work. (2025). Katie M. Edwards.
<https://ssw.umich.edu/faculty/profiles/tenure-track/edkatie>
- Wang, R. J., & Shih, Y. H. (2022). Improving the quality of teacher education for sustainable development of Taiwan's education system: A systematic review on the research issues of teacher education after the implementation of 12-year national basic education. *Frontiers in Psychology*, 13, 921839. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.921839>
- Wang, Y., Liu, F., Tong, W., & Zhang, H. (2025). Bullying of nursing students: A bibliometric analysis based on Web of Science database. *Journal of Professional Nursing*, 59, 114-123.
<https://doi.org/10.1016/j.profnurs.2025.05.003>
- Xiong, P., Chen, Y., Liu, M., Han, Z., & Liu, Y. (2025). Global burden of diseases attributable to childhood sexual abuse and bullying: findings from 1990 to 2019 and predictions to 2035. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology*, 1-18. <https://doi.org/10.1007/s00127-024-02500-0>